

በክሊፍ : ቶምሶን : ፕሮፌሰርና : ዲን ፤ የሕግ : ትምህርት : ቤት :

የቀዳማዊ : ኃይለ : ሥላሴ : የኒቨርስቲ :

፩/ አዲስ : የሽግግር : ዘመን ፤

በተጀመረ : በሰባተኛው : ዓመቱ : የሕግ : ትምህርት : ቤቱ : በግልጽ ፣ እጅግ : አስፈላጊ : ወደ : ሆነው : የሽግግር : ዘመን : ገባ ። ኮሌጁ : ለውጡን : የጀመረው : በውጭ : ሀገር : ዜጎች : መምህራንነት : የሚካሄድ : አዲስ : ትምህርት : ቤት : ከመሆን ፤ ኢትዮጵያውያን : መምህራን : በብዛት : ወደሚገኙበት : ቋሚ : ትምህርት : ቤት ነት : በመለወጥ : ነው ።

የዚህ : ሽግግር : ምልክቶች : በጣም : የሚያስገርሙ : ናቸው ። ለምሳሌ : ከጥቂት : ዓመታት : በፊት : የሀገሪቱን : አዲስ : ሕጎች : በከፍተኛ : ችሎታ : ለማብራራት : የሚያስችል : ትምህርት : የነበራቸው : ሰዎች : ቁጥር : ከአስር : ያነሰ : ነበር ። የኢትዮጵያንም : የሕግ : ስልት : አግባብ : ባለው : ዘዴ : መረዳት : የሚቻልበት : ሥፍራ : አልነበረም ። አሁን : ግን : የሕግ : ትምህርት : ቤቱ : ከአሥራ : አራት : ጊዜ : በላይ ፣ በተከታታይ : የኢትዮጵያን : የሕግ : መጽሔት : አሳትሞ : ከማውጣቱም : በላይ ፤ በበለጠም : የሚያስደስተው : ነገሩ : እያደር : እያሳሰባቸው : መጽሔቱን : የሚጽፉት : ኢትዮጵያውያን : አዋቂዎች : መሆናቸው : ነው ።

ከጥቂት : ዓመታት : በፊት : ለሕግ : ዲግሪ : የሚማሩ : ተማሪዎች : አልነበሩም : አሁን : ግን : በ፲፱፻፶፮ : ዓ. ም. ትምህርት : ቤቱን : ካቋቋሙት : የውጭ : ሀገር : መምህራን : ቁጥራቸው : የበለጠ : የሙሉ : ጊዜ : ኢትዮጵያውያን : የሕግ : መምህራን : በትምህርት ቤቱ : ውስጥ : ያስተምራሉ ። በዚህ : ዓመት : ትምህርት : ቤቱ : ካሁን : ቀደም : ከነበሩት : ሦስት : ኢትዮጵያውያን : አስተማሪዎች : ሌላ : ተጨማሪ : ሦስት : ኢትዮጵያውያን : መምህራን : ሲቀጥር : ለሚመጣው : ዓመትም : እንደገና : ሌሎች : ሦስት : መምህራን : እንዲገቡ : ጠይቋል ። በ፲፱፻፷፩ : ዓ. ም. በየዓመቱ : ሦስት : መምህራን : እንዲገቡ : ጠይቋል ። በ፲፱፻፷፩ : ዓ. ም. በየዓመቱ : ሦስት : ኢትዮጵያውያን : መምህራን : ለመቅጠር : በወጣው : ፕላን : መሠረት : በ፲፱፻፷፯ : ዓ. ም. መምህራኑ : በብዛት : ኢትዮጵያውያን : እንደሚሆኑ : እሙን : ነው ።

የኢትዮጵያውያን : መምህራን : ቁጥር : መጨመር : የሚያስገርመውን : ያህል : ባይሆንም : የትምህርት : ቤቱ : ዕድሜ : መግፋት : የሽግግሩ : ዘመን : አስፈላጊ : ክፍል : ነው ። ኮሌጃችን : የደረጃ : ትምህርት : ቤት : አይደለም ። በመጎልመስ : ላይ : ያለ : ኮሌጅ : እንደመሆኑ : መጠን : ከዚህ : ጋር : እየጎለመሱ : የሚሄዱ : ችግሮች : እንደሚያጋጥሙን : አይጠረጠርም : ብዬ : እገምታለሁ ። የዚህ : ትምህርት : ቤት : መከፈት : ከፍተኛ : ስሜትን : ፈጥሮ : ነበር ። አዲሱ : ጅምር : ያፈለቀው : ደስታ : የአጀማመሩን : ትክክለኛነት : ያረጋግጣል : ባይባልም : የተደረገውን : ጥሩ : አጀማመር : ከልብ : አመስጋኞች : ነን ። ቫለፈው : ዓመት : ቀደም : ብለው : የተጀመሩትን : ዕቅዶች : ከፍጻሜ : በማድረስ : ወይም : እንዲቀጥሉ : በማድረግ : ሥንሠራ : በተጨማሪም : ፍጻሜአቸው : ወደፊት : የሚታይ : አዳዲስ : ውጥኖች : በመጀመር : እድገታችንን : ቀጥለናል ።

ይህ : አሁን : የምንጀምረው : የሽግግር : ዘመን : ሁለት : ነገሮችን : ይጠይቅ
ብናል ። እነዚህም : ካሁን : ቀደም : ከነበርንበት : ዝቅ : ሳንል : አዳዲስ : ሐሳቦችን :
በመጨመር : ወደፊት : መግፋት : ነው ። የሳይንስ : ሕግ : እንደሚያስረዳን : አንድን :
ነገር : አስነስቶ : እንዲንቀሳቀስ : (እንዲካሄድ) : ከማድረግ : ይልቅ : ተነስቶ : በመ
ንቀሳቀስ : (በመኪያሄድ) : ላይ : ያለን : ነገር : እንዳይቆም : በማድረግ : ማካሄዱ :
ይቀላል ። የሰው : ልጅ : ለሚያቋቁማቸው : ድርጅቶች : ግን : የተለየ : ሕግ : እንዳ
ላቸው : እናውቃለን ። ይኸውም : ድርጅቱን : ከማካሄድ : ወይም : ጥሩ : አድርጎ :
እፍጻሜ : ከማድረስ : ይልቅ : ድርጅቱን : መወጠኑ : ወይም : ማቀዱ : ይቀላል ። የቆየ
ውንና : አዲሶቹን : ችግሮች : ለመቋቋም : የአእምሮአቸው : ጉልምስና : ከፍላጎታቸው :
ጋር : ተመጣጣኝ : የሆነ : የሥራ : ፈቃደኝነት : ያላቸው : መምህራን : ትምህርት : ቤቱ :
ያስፈልገዋል ።

፪/ በ፲፱፻፷፪ : ዓ : ም : “አቋማችንን : ሁሉ : ይመለከቱ : የነበሩ : አራት : ጉዳዮች ።”

ባለፈው : ዓመት : ስናካሄዳቸው : የነበሩትን : ልዩ : ልዩ : ሥራዎች : ሁሉ : “ይመለ
ከቱ : የነበሩ : አራት : ሁለገብ : ጉዳዮች ።” እንደነበሩ : አምናለሁ ። ስለፋክልቲው :
ፕሮግራም : ከመናገሪ : በፊት : ዝርዝር : ውስጥ : ሳልገባ : ስለነዚህ : ሁለገብ : ሁኔታ
ዎች : አጭር : መግለጫ : እሰጣለሁ ።

ሁለገብ : ናቸው : ካልኳቸው : ጉዳዮች : ላንደኛው : ምክንያት : የሆነው : የአስተ
ማሪዎች : በፍጥነት : መለዋወጥ : የአስከተለው : ፍጻሜ : ያልደረሱ : ውጥኖች : መወ
ራረስ : መብዛት : ነው ። ይህም : በተተኪዎች : መምህራን : ላይ : ከባድ : የሥራ : ብዛ
ትን : አስከትሎባቸዋል ። ብዙዎቹ : ውጥን : ሥራ : የነበራቸው : መምህራን : አሁን :
በፋክልቲው : ውስጥ : የሉም ። በ፲፱፻፷፩ : ዓ : ም : ብቻ : ዘጠኝ : ነባር : መምህራን :
ኢትዮጵያን : ለቀው : ሄደዋል ። ሆኖም : በነዚያ : ሰዎች : የተጀመሩት : ውጥኖች :
ሁሉ : ፍጻሜ : መድረስ : ነበረባቸው ። ውጥኖቹም : የሕግ : ተማሪዎች : መኝታ : ቤት ፤
የተጠቃለሉ : የኢትዮጵያ : ሕጎችና : በአፍሪካ : የሕግ : ዕድገት : ዋና : መሥሪያ :
ቤታችን : የተጀመረው : የአፍሪካን : ሕጎች : የማጠናቀሩ : ጉዳይና : የመሳሰሉት :
ሲሆኑ : እያንዳንዳቸው : የራሱን : ዕቅድ : ወደ : ጉን : ተወት : አድርጎ : የሚያካሄዳ
ቸው : መምህር : ይፈልጉ : ነበር ። ለዚህ : ዓይነቱ : ችግር : ዓይነተኛው : ምሳሌ : የራ
ሱን : የምርምር : ጥናት : በማካሄድ : ሊጠቀምበት : የሚችለውን : ጊዜና : ጉልበት :
ቀድሞ : እዚህ : የነበረ : መምህር : ያዘጋጀውን : ረቂቅ : አሳትሞ : ለማውጣት : ተተ
ኪው : መምህር : ያለበት : ሥራ : ነው ።

የአስተማሪዎች : መለዋወጥ : ሁልጊዜ : ችግርን : የሚፈጥር : ጉዳይ : ቢሆንም :
የችግሩ : ሁኔታ : በጣም : እየከበደ : ከመሄዱ : የተነሳ : የፋክልቲው : የሥራ : መስክ :
አሁን : ከማናቸውም : ጊዜ : የበለጠ : የሰፊ : ሆኗል ።

መምህራኑ : በብዛት : ኢትዮጵያውያን : እስኪሆኑ : ድረስና : በዚህም : ምክን
ያት : የመምህራን : መለዋወጥ : እስኪቀር : ድረስ : የውጥን : ሥራዎች : መተላለፍ :
ሊቀር : አይችልም ። እንዳጋጣሚ : እነዚህን : ጅምሮች : ተቀብሎ : ለመሥራት : ፈቃ
ደኝነት : ያላቸው : በቂ : መምህራን : ተገኝተዋል ። ይህም : ሊሆን : የቻለበት : ምክን
ያት : አንደኛ : ሥራው : መሠራት : ያለበት : በመሆኑና : ሁለተኛም : የአስተማሪዎች :
መለዋወጥ : ቢኖርም : አንድ : ውጥን : ከፍጻሜ : መድረሱን : ለማረጋገጥ : የሚያስችል :
ቋሚ : ሥርዓት : መኖር : ስላለበት : ነው ።

ሁለተኛው : ጉዳይ : ደግሞ : የሕግ : ትምህርት : ቤቱን : ከዩኒቨርሲቲው : ማዕ
ከላዊ : አስተዳደር : ጋር : በተቻለ : መጠን : አቀራረቦ : አብረው : እንዲራመዱ : ለማ
ድረግ : የተደረገው : ጥረት : ነው ። ዩኒቨርሲቲውና : የሕግ : ትምህርት : ቤቱ : የተቋ

ቋሙት ፡ አንድ ፡ ላይ ፡ ነው ። አስተዳደራቸው ፡ እንደ ፡ አንድ ፡ ድርጅት ፡ ነው ፡ ተብሎ ፡
ቢታሰብም ፡ እንኳ ፡ በብዙ ፡ መንገዶች ፡ ተለያይተው ፡ ሲደረጁ ፡ ቆይተዋል ። የሕግ ፡
ትምህርት ፡ ቤት ፡ ፕላን ፡ ዘርግቶ ፡ ሥራውን ፡ ማካሄድ ፡ የጀመረው ፡ የኒቨርስቲው ፡
ለሁሉም ፡ ፋክልቲ ፡ በሚሰማማ ፡ ዓይነት ፡ ዕቅድ ፡ ለማውጣት ፡ ከመቻሉ ፡ በፊት ፡
ነበር ። አሁንም ፡ ቢሆን ፡ የየኒቨርስቲው ፡ አስተዳደር ፡ ፋክልቲዎቹ ፡ በሙሉ ፡ አግባብ ፡
ባለው ፡ መንገድ ፡ ራሳቸውን ፡ ችለው ፡ እንዲቆዩ ፡ ይገፋፋቸዋል ።

ሆኖም ፡ የኒቨርስቲው ፡ በሁሉም ፡ ፋክልቲዎች ፡ ላይ ፡ ተፈጻሚነት ፡ የሚኖረው ፡
አንድ ፡ ዓይነት ፡ ሥርዓት ፡ በማውጣት ፡ ላይ ፡ በመሆኑ ፡ እነዚህ ፡ ሥርዓቶች ፡ አልፎ ፡
አልፎ ፡ ከየፋክልቲዎቹ ፡ የቀድሞ ፡ ልምዶች ፡ ጋር ፡ መጋጨታቸው ፡ አይቀርም ።
እኛም ፡ አካሄዳችንን ፡ እንድናስተባብር ፡ ተጠይቀናል ። እንፈቅዳለን ፤ አስፈላጊውንም ፡
በማድረግ ፡ ላይ ፡ ነን ፤ ግን ፡ ይህን ፡ ማድረግ ፡ ቀላል ፡ ሥራ ፡ ካለመሆኑም ፡ ሌላ ፡ በፍ
ጥነት ፡ ለመለወጥ ፡ መሞከሩ ፡ ከባድ ፡ አደጋን ፡ ሊያስከትል ፡ ይችላል ።

ለምሳሌ ፡ ያህል ፡ ፋክልቲው ፡ የተሳካ ፡ ፕሮግራም ፡ ለማካሄድ ፡ ያለው ፡ ችሎታ ፡
እንደተጠበቀ ፡ ሆኖ ፡ የማታውን ፡ የሕግ ፡ ትምህርት ፡ አሰጣጥ ፡ ከየኒቨርስቲው ፡ የማታ ፡
ትምህርት ፡ ክፍል ፡ ጋር ፡ በበለጠ ፡ በማቀራረብ ፡ ፕሮግራሙን ፡ እንዲያስተባብር ፡
ማድረግ ፡ አንዱ ፡ ጥያቄ ፡ ነው ። ባለፈው ፡ ዓመት ፡ በየኒቨርስቲው ፡ አስተዳደርና ፡
በሕግ ፡ ትምህርት ፡ ቤት ፡ መካከል ፡ በተማሪዎች ፡ አመዘጋገብ ፡ ሥርዓት ፡ በኢትዮጵያ ፡
የኒቨርስቲ ፡ ተማሪዎች ፡ አገልግሎት ፡ ፕሮግራምና ፡ በመሳሰሉት ፡ ጉዳዮች ፡ ላይ ፡
በተማሪዎች ፡ ላይ ፡ ተፈጻሚ ፡ ስለሚሆኑ ፡ የውስጥ ፡ ደንቦችና ፡ ስለገንዘብ ፡ ጉዳይ ፡
በሚመለከቱ ፡ አርእስቶች ፡ ላይ ፡ ስለነበረው ፡ መፋለስ ፡ ውይይት ፡ ተደርጓል ። እርም
ጃችንን ፡ ለማዋገድ ፡ የሚደረገው ፡ ጥረት ፡ ይቀጥላል ።

የሕግ ፡ ትምህርት ፡ ቤታችን ፡ ያጋጠመው ፡ ሦስተኛው ፡ ችግር ፡ እኛን ፡ ብቻ ፡ ሳይ
ሆን ፡ ጠቅላላውን የኒቨርስቲውን ፡ ይመለከት ፡ የነበረው ፡ የኒቨርስቲውን ፡ “ጥለው ፡
ሄደው ፡ የነበሩ ፡ ተማሪዎች” መመለስ ፡ ጉዳይ ፡ ነበር ። በ፲፱፻፷፩ ፡ ዓ ፡ ም ፡ በሁለተኛ ፡
የትምህርት ፡ አጋማሽ ፡ ላይ ፡ አመዝኖ ፡ የታየው ፡ ከመቶ ፡ ሰባ ፡ የሚሆኑት ፡ የየኒቨር
ሲቲው ፡ ተማሪዎች ፡ የኒቨርስቲውን ፡ እየለቀቁ ፡ መሄድ ፡ ሲሆን ፤ የያዝነው ፡ ዓመት ፡
ደግሞ ፡ የተጀመረው ፡ በመጀመርያው ፡ የትምህርት ፡ አጋማሽ ፡ ወቅት ፡ የወጡትን ፡
በመቀበል ፡ ነው ።

ይህ ፡ ያልተለመደ ፡ ችግር ፡ ፋክልቲዎችን ፡ ሁሉ ፡ ከማስጨነቁ ፡ የተነሳ ፤ በተለያዩ ፡
ክፍለ ፡ ጊዜያት ፡ የሚሰጡ ፡ የትምህርት ፡ ዓይነቶች ፡ እንዲደረቡና ፤ የሚሰጡትን ፡
ትምህርቶች ፡ በመጨመርና ፡ የሁለት ፡ የትምህርት ፡ ዘመናት ፡ ትምህርቶች ፡ ባንድ ፡
ጊዜ ፡ እንዲሰጡ ፡ በማድረግ ፡ በአስተማሪዎች ፡ ላይ ፡ ተጨማሪ ፡ ሥራ ፡ በመጣል ፡
አስቸጋሪ ፡ ሁኔታ ፡ ላይ ፡ ጥሏቸው ፡ ነበር ። ይህም ፡ በጎን ፡ የፋክልቲውን ፡ የአስተዳደር ፡
ሥራ ፡ እንዲከብድ ፡ አድርጎታል ። ለዚህም ፡ ምክንያት ፡ የሆኑት ፡ ከዚህ ፡ በፊት ፡ ታይቶ ፡
በማይታወቅ ፡ ብዛት ፡ አንዳንድ ፡ ነገሮች ፡ እንዲብራሩ ፡ ከተማሪዎች ፡ የሚጎርፈው ፡
ማመልከቻ ፤ ተማሪዎች ፡ ያጠፉትን ፡ ጊዜ ፡ ለማስተካከል ፡ ሲባል ፡ በሕግ ፡ ፋክልቲ ፡
መምህራን ፡ አሳሳቢነት ፡ ቀርቦ ፡ ተቀባይነት ፡ ያጣውንና ፡ የመሳሰሉትን ፡ ተጨማሪ ፡
ዕቅዶች ፡ የማውጣቱ ፡ ሥራ ፡ ነበሩ ።

እዚህ ፡ ላይ ፡ ትልቅ ፡ ሥጋት ፡ የፈጠረው ፡ የትምህርቱ ፡ ደረጃ ፡ ዝቅ ፡ ሳይል ፡
መምህራንና ፡ ተማሪዎች ፡ ከዚያ ፡ በፊት ፡ ታይቶ ፡ የማይታወቀውን ፡ እንዲህ ፡ ዓይነ
ቱን ፡ ፕሮግራም ፡ ማካሄድና ፡ መከታተል ፡ መቻላቸው ፡ ነበር ። በጠቅላላው ፡ ሲታይ ፡
ውጤቱ ፡ የሚያስደስት ፡ መሆኑንና ፡ መምህራኑና ፡ ተማሪዎችም ፡ ጭምር ፡ ምስጋና ፡
የሚገባቸው ፡ መሆኑን ፡ ስገልጽ ፡ ደስ ፡ ይለኛል ።

ከዚህ ፡ በፊት ፡ ከደረሱት ፡ ሁኔታዎች ፡ ሁሉ ፡ በበለጠ ፡ አሳሳቢ ፡ በሆነው ፡ በአሳዛኙ ፡ የታላላቅ ፡ (፲፱፻፳፪ ፡ ዓ. ም.) ድርጊት ፡ ምክንያት ፡ ይህ ፡ አምሳያ ፡ ያልነበረው ፡ የትምህርት ፡ ዓመት ፡ መቀጠል ፡ እጅግ ፡ አጠራጣሪ ፡ ሁኖ ፡ ነበር ። በተማሪዎችና ፡ በመንግሥቱ ፡ ወታደሮች ፡ መካከል ፡ የተደረገው ፡ ግጭት ፡ በዩኒቨርሲቲው ፡ ግቢ ፡ ውስጥ ፡ የተማሪዎችን ፡ ሞትና ፡ የዩኒቨርሲቲውንም ፡ ለሁለት ፡ ወራት ፡ መዘጋት ፡ አስከትሏል ። በነዚያ ፡ ባልታደሉ ፡ ቀናት ፡ እያንዳንዳችን ፡ በስሜት ፡ እየተመራን ፡ ያቀረብናቸው ፡ ጥያቄዎች ፡ በጥበብ ፡ ላይ ፡ ከተመሠረተው ፡ የዩኒቨርሲቲው ፡ ዓላማ ፡ ጋር ፡ አይስማሙም ። የዩኒቨርሲቲው ፡ እንደገና ፡ መከፈት ፡ የትምህርቱን ፡ ዓመት ፡ ለመጨረስ ፡ ያህል ፡ ሲረዳ ፤ አገሪቱ ፡ አበክራ ፡ የምትፈልጋቸውን ፡ የምርምርና ፡ የማሳተም ፡ ሥራዎች ፡ ለመጀመር ፡ ቀስ ፡ በቀስ ፡ ስለረዳን ፡ የትምህርቱ ፡ መጀመር ፡ ብዙ ፡ ጠቅሞናል ።

፫/ የሕግ ፡ ትምህርት ፡ ቤት ፡ ፕሮግራም ፤

፩/ ተማሪዎች ፤

የሕግ ፡ ትምህርት ፡ ቤት ፡ ተማሪዎች ፡ መኖሪያ ፡ ቤት ፤

በዓመቱ ፡ ውስጥ ፡ ከተሠሩት ፡ ዋና ፡ ዋና ፡ ነገሮች ፡ አንዱ ፡ ይህ ፡ በመረዳጃ ፡ መዋጮ ፡ ፩፻፳፯፻፶ ፡ የኢትዮጵያ ፡ ብርና ፡ በጣም ፡ ብዙ ፡ በገንዘብ ፡ ያልተወሰነ ፡ የሰው ፡ ጉልበት ፡ ጨርሶ ፡ የተሠራው ፡ የዚህ ፡ መኖሪያ ፡ ቤት ፡ በጥቅም ፡ ላይ ፡ መዋል ፡ ነው ። የሕግ ፡ ትምህርት ፡ ቤት ፡ ተማሪዎችንና ፡ አስተማሪዎችን ፡ የሚያስተባብር ፡ ትልቅ ፡ የመረዳጃ ፡ ሥራ ፡ ከመሆኑም ፡ በላይ ፤ ይህ ፡ የሕግ ፡ ተማሪዎች ፡ መኖሪያ ፡ ቤት ፡ ላሉት ፡ ተማሪዎች ፤ ተመርቀው ፡ ለወጡትና ፡ ለአስተማሪዎችም ፡ ጭምር ፡ ሰፊ ፡ የሆነና ፡ ላንዳንዶቹ ፡ ተማሪዎችም ፡ ለጥናት ፡ ምቹ ፡ የሆነ ፡ ሥፍራ ፡ ለመሆን ፡ በቅቷል ። የታሰበው ፡ ግብ ፡ የተገኘው ፡ በዚህ ፡ ዓመት ፡ ተማሪዎችና ፡ አስተማሪዎች ፡ ባስገኙት ፡ ውጤት ፡ ስለሆነ ፡ ከፍ ፡ ያለ ፡ አድናቆት ፡ ይገባቸዋል ።

ቢሆንም ፡ ያላለቀላቸው ፡ ሦስት ፡ ነገሮች ፡ አሉ ። የ፲፭፻፶ ፡ ብር ፡ ቀሪ ፡ ዕዳ ፡ ከፍለን ፡ መጨረስ ፡ አለብን ፤ መኖሪያ ፡ ቤቱ ፡ ከዩኒቨርሲቲው ፡ ጋር ፡ ሲተያይ ፡ ሊኖረው ፡ የሚገባውን ፡ ሕጋዊ ፡ አቋም ፡ መወሰን ፡ አለብን ፤ እንዲሁም ፡ በአቅራቢያው ፡ በሚገኘው ፡ ግድግዳውና ፡ ክዳኑ ፡ ቆርቆሮ ፡ ሆኖ ፡ በተሠራው ፡ መኖሪያ ፡ ቤት ፡ ውስጥ ፡ ኗሪ ፡ በሆኑት ፡ ተማሪዎች ፡ መካከል ፡ ስለሕግ ፡ ተማሪዎች ፡ መኖሪያ ፡ ቤት ፡ ያለውን ፡ ቅሬታ ፡ ማስወገድ ፡ አለብን ። ይህ ፡ የሕግ ፡ ተማሪዎች ፡ መኖሪያ ፡ ቤት ፡ የተሠራው ፡ በአራት ፡ ኪሎው ፡ ወይም ፡ በሕንፃ ፡ ኮሌጅ ፡ ቅፅር ፡ ግቢ ፡ ውስጥ ፡ ቢሆን ፡ ኖሮ ፡ ከምንም ፡ አይቆጠርም ፡ ነበር ። ይሁን ፡ እንጂ ፡ በዚህ ፡ በተንቋሽሽ ፡ መኖሪያ ፡ ሠፈር ፡ መሠራቱም ፡ ጥቅም ፡ አለው ፡ ያሰኛል ፤ ለምን ፡ ቢባል ፡ የዩኒቨርሲቲው ፡ አስተዳደር ፡ አዲስ ፡ በወጣው ፡ አቅድ ፡ ውስጥ ፡ የተማሪዎችን ፡ መኖሪያ ፡ ለማሻሻል ፡ ቅድሚያ ፡ እንዲሰጥ ፡ ካደረጉት ፡ ምክንያቶች ፡ አንዱ ፡ ይህ ፡ ስለሆነ ፡ ነው ።

በተጨማሪም ፡ አሁን ፡ በሕግ ፡ ትምህርት ፡ ቤት ፡ ያሉት ፡ ተማሪዎች ፡ ለዚህ ፡ መኖሪያ ፡ ቤት ፡ የሚያደርጉትን ፡ እርዳታ ፡ በመጠባበቅ ፡ ላይ ፡ ነን ። በቤቱ ፡ ውስጥ ፡ ለመኖር ፡ እንኳ ፡ ዕድል ፡ ያላገኙ ፡ ሰዎች ፡ በአደረጉት ፡ ድካም ፡ በይበልጥ ፡ የተጠቀሙት ፡ እነሱ ፡ ናቸው ። አሁን ፡ በዚያ ፡ የሚኖሩትስ ፡ ለተከታዮቻቸው ፡ ምን ፡ አበርክተው ፡ ያልፋሉ?

የክረምት ፡ ትምህርት ።

በዚህ ፡ ዓመት ፡ ውስጥ ፡ የተደረገ ፡ ያልተለመደ ፡ ነገር ፡ ቢኖር ፡ ዘጠኝ ፡ ክሬዲት ፡ ለማሟላት ፡ ሲባል ፡ ከአስተማሪዎቹ ፡ አንድ ፡ አራተኛውና ፡ ከተማሪዎች ፡ ሦስት ፡ አራተኛ ፡ የሚሆኑት ፡ በፊተኛው ፡ ዓመት ፡ መንግሥቱ ፡ ያሠራቸውን ፡ ልጆች ፡ ይፍታልን ፡ በማለት ፡ ትምህርታቸውን ፡ በፈቃዳቸው ፡ ለቀው ፡ የነበሩትን ፡ (ከተማሩት ፡ መካከልም ፡ አንዳንድ ፡ አሉበት) ፡ ተማሪዎች ፡ በጊዜው ፡ ለማስመረቅ ፡ ተብሎ ፡ በተመደበው ፡ ልዩ ፡ ትምህርት ፡ ላይ ፡ ተሰማርተው ፡ መክረማቸው ፡ ነው ።

ይህም ፡ የልዩ ፡ ትምህርት ፡ ጊዜ ፡ በጣም ፡ አሳዛኝና ፡ አድካሚ ፡ ከሆነው ፡ የትምህርት ፡ ክፍለ ፡ ዓመት ፡ ተከታትሎ ፡ በመምጣቱ ፡ ፋይዳ ፡ አጥቶ ፡ ሊቀር ፡ ይችላል ፡ ነበር ። ነገር ፡ ግን ፡ እንዲያ ፡ ሆኖ ፡ አልቀረም ። ምክንያቱም ፡ የኛ ፡ የሕግ ፡ ተማሪዎቻችን ፡ በትጋት ፡ ስለሠሩ ፡ ነው ። ይልቁንም ፡ የዘጠኙን ፡ ክሬዲት ፡ ትምህርት ፡ በስምንት ፡ ሳምንት ፡ (የተለመደው ፡ የ፲፰ ፡ ክሬዲት ፡ በ፲፯ ፡ ሳምንት ፡ ሲሆን ፡ ማለት ፡ ነው) ፡ ለመጨረስ ፡ ተብሎ ፡ ለማስተማርም ፡ ለማጥናትም ፡ የተፋጠነ ፡ የሥራ ፡ ጊዜ ፡ ስለነበር ፡ ሁሉም ፡ ጊዜውን ፡ እንደሚገባው ፡ ሠርቶበታል ። በየሳምንቱ ፡ አምስት ፡ ቀን ፡ ሙሉ ፡ እያንዳንዱ ፡ ተማሪ ፡ ለያንዳንዱ ፡ ትምህርት ፡ አንድ ፡ ሰዓት ፡ ተኩል ፡ ክፍል ፡ እየገባ ፡ ሦስት ፡ ትምህርቶችን ፡ ተከታትሎ ፡ ጨርሷል ። በአንዱና ፡ በሌላው ፡ ክፍለ ፡ ጊዜ ፡ ውስጥ ፡ መራራቅ ፡ አልነበረም ፤ ለያንዳንዱ ፡ ክፍልም ፡ ትምህርቱን ፡ አጣጥሞ ፡ ለመነጋገር ፡ በቂ ፡ የሆነ ፡ ጊዜ ፡ ተሰጥቶት ፡ ነበር ።

ስለ ፡ ፋክልቲው ፡ የተደረገ ፡ እስታትስቲካዊ ፡ ጥናት ።

በሕግ ፡ ትምህርት ፡ ቤት ፡ ውስጥ ፡ በዓመቱ ፡ መጀመሪያ ፡ ላይ ፡ ፯፻፵፯ ፡ ተማሪዎች ፡ ነበሩ ። ከነዚህም ፡ ፪፻፸፰ ፡ ለሕግ ፡ ዲግሪ ፡ ሲሆን ፡ ፬፻፳፰ ፡ ደግሞ ፡ ከዲግሪ ፡ በታች ፡ ሠርቲፊኬት ፡ ለማግኘት ፡ አዲስ ፡ አበባ ፤ አሥመራ ፤ ጂማና ፡ ሐረር ፡ ከተማዎች ፡ የሚያጠኑ ፡ ነበሩ ። ፪ኛው ፡ የትምህርት ፡ ክፍለ ፡ ዓመት ፡ ሲጀመር ፡ ፴፪ ፡ ተጨማሪ ፡ የአንደኛ ፡ ዓመት ፡ ተማሪዎች ፡ መጡ ። እነዚህም ፡ በፊት ፡ ትምህርታቸውን ፡ በፈቃዳቸው ፡ ለቀው ፡ ከወጡት ፡ ውስጥ ፡ በሕግ ፡ ትምህርት ፡ ቤት ፡ ለመግባት ፡ ከተመለሱ ፡ በኋላ ፡ ተምረው ፡ ፪ኛው ፡ ክፍለ ፡ ዓመት ፡ ሲጀመር ፡ ላንደኛ ፡ ዓመት ፡ ብቁ ፡ ሆነው ፡ የተገኙት ፡ ናቸው ። ይህም ፡ የፊተኛው ፡ ትምህርት ፡ መተው ፡ ካስከተላቸው ፡ ችግሮች ፡ አንዱ ፡ እነዚህን ፡ ተማሪዎች ፡ ወደ ፡ ሕግ ፡ ትምህርት ፡ ቤት ፡ ለማስገባት ፡ የሚደረገው ፡ ልዩ ፡ ጥያቄና ፡ ምርጫ ፡ እንደደረገው ፡ ለሁለት ፡ ወሮች ፡ ያህል ፡ መካሄዱ ፡ ቀርቶ ፡ ከሁለት ፡ ሳምንት ፡ ባነሰ ፡ ጊዜ ፡ ውስጥ ፡ ተጠናቅቆ ፡ እንዲያልቅ ፡ ግድ ፡ ሆነ ። በዚህም ፡ ምርጫ ፡ በአስተማሪዎቹ ፡ ላይ ፡ ድካም ፡ ቢበዛም ፡ እንኳ ፡ አንድ ፡ ትልቅ ፡ ነገር ፡ ስላለው ፡ መጽናኛ ፡ ሆኗል ። ይኸውም ፡ አዲሶቹ ፡ ተማሪዎች ፡ በትምህርታቸው ፡ ጠንካሮች ፡ መሆናቸው ፡ ይነገርላቸዋል ።

በሁለተኛው ፡ የትምህርት ፡ ክፍለ ፡ ዓመት ፡ ላይ ፡ ከመቶ ፡ አምስቱ ፡ ሠላሳዎቹን ፡ ካጡት ፡ ካንደኛ ፡ ዓመት ፡ የማታ ፡ የዲግሪ ፡ ተማሪዎች ፡ በስተቀር ፡ የተባረሩና ፡ ትምህርታቸውን ፡ የተውት ፡ ተማሪዎች ፡ ቁጥር ፡ በጣም ፡ ትንሽ ፡ ነበር ። ለማታዎቹ ፡ ያንደኛ ፡ ዓመት ፡ ተማሪዎችም ፡ በሆን ፡ በዚህ ፡ ደረጃ ፡ ከነበሩ ፡ ከበፊቶቹ ፡ ጋር ፡ ሲወዳደር ፡ ብዙ ፡ አልነበረም ። ይህም ፡ ሲሆን ፡ የማታውን ፡ ትምህርት ፡ ከአራት ፡ ወደ አምስት ፡ ዓመት ፡ በማራዘም ፡ ሥራው ፡ ስለተቃለለ ፡ ነው ፡ ለማለት ፡ በቂ ፡ የሆነ ፡ መረጃ ፡ ማግኘት ፡ ያስፈልጋል ።

በሐምሌ ፡ ምረቃ ፡ ሃያ ፡ አንድ ፡ ተማሪዎች ፡ የሕግ ፡ ባቸለር ፡ ዲግሪያቸውን ፡ ተቀብለዋል ። ከነሱም ፡ ውስጥ ፡ ፍስሐ ፡ ይመር ፡ የቻንስለር ፡ ሜዳይ ፡ ሲያገኝ ፤ እሱና ፡ ዓለሙ ፡ ፎኪዮ ፡ በከፍተኛ ፡ ደረጃ ፡ ተመርቀዋል ።

፪፻፴ ፡ ተማሪዎች ፡ በአዲስ ፡ አበባ ፤ በጂማና ፡ በአስመራ ፡ ሰርቲፊኬት ፡ ተቀብለዋል ። የሚከተሉት ፡ ተማሪዎች ፡ በልዩ ፡ ክብር ፡ ተመርቀዋል ። ሣህሌ ፡ ወልዴና ፡ ውበሽት ፡ ወረደ ፤ ከአዲስ ፡ አበባ ፤ አርአያ ፡ በላይ ፡ ከአሥመራ ።

አሥመራና ፡ ጅማ ፡ የሚገኙት ፡ ተማሪዎች ፡ አዲስ ፡ አበባ ፡ ድረስ ፡ መጥተው ፡ ሰርቲፊኬታቸውን ፡ ለመውሰድ ፡ ቢፈልጉም ፡ ዩኒቨርሲቲው ፡ በያሉበት እንዲመረቁ ፡ ያቀደው ፡ ለጸና ፡ ችሏል ። አሥመራ ፡ ውስጥ ፡ ልዑል ፡ ራስ ፡ አሥራተ ፡ ካሣ፤ ጂማ ፡ ውስጥ ፡ ክቡር ፡ አቶ ፡ ለማ ፡ ፍሬ ፡ ሕይወት ፡ በተገኙበት ፡ ምረቃው ፡ በሚያስደንቅ ፡ አኳኋን ፡ ስለተከናወነ ፡ ለከተማዎቹ ፡ ድምቀትና ፡ ከራት ፡ ከመሆኑም ፡ በቀር ፡ ተመራቂዎቹ ፡ በተደረደገላቸው ፡ ልዩ ፡ ክብር ፡ የተደሰቱ ፡ መሆናቸውን ፡ ገልጸውልናል ።

ሥርዓተ ፡ ጠባይ ፡

የሥርዓተ ፡ ጠባይ ፡ የቦርዱ ፡ አባል ፡ በሆኑ ፡ ተማሪዎችና ፡ በአማካሪዎቻቸው ፡ መምህራን ፡ ትጋት ፡ ባፋጣኝ ፡ ፍትሕን ፡ ያገኙ ፡ አንድ ፡ ጉዳይ ፡ በዚህ ፡ ዓመት ፡ ለቦርዱ ፡ ቀርቦ ፡ ነበር ።

ግን ፡ የሥርዓተ ፡ ጠባይ ፡ ደንብ ፡ ትርጉምና ፡ አሠራር ፡ ያልታያቸው ፡ ብዙ ፡ ተማሪዎች ፡ መኖራቸው ፡ የተደረሰበት ፡ በመሆኑ ፡ በ፲፱፻፳፫ ፡ ዓ ፡ ም ፡ በዚህ ፡ አርእስት ፡ ጉዳይ ፡ ላይ ፡ በተማሪዎችና ፡ በመምህራን ፡ መካከል ፡ ውይይት ፡ ይጀምራል ።

መምህራን ፡

ዩኒቨርሲቲው ፡ ከመደባቸው ፡ ፳፮ ፡ የመምህራን ፡ ክፍት ፡ ቦታዎች ፡ ውስጥ ፡ ፲፰ቱ ፡ በዓመቱ ፡ መጀመሪያ ፡ ሲያዙ ፡ የቀሩት ፡ ሦስቱ ፡ ግን ፤ አንድ ፡ መምህር ፡ በሕመም ፡ ምክንያት ፡ ስላልተመለሰ ፡ አንዱ ፡ ሥራውን ፡ አልፈልግም ፡ ስላለና ፡ ለመጨረሻውም ፡ ሰው ፡ ስላልተገኘለት ፤ እስካሁን ፡ ክፍት ፡ እንደሆኑ ፡ ናቸው ።

የነበሩት ፡ መምህራን ፡ በቂ ፡ ችሎታ ፡ ያላቸው ፡ ናቸው ። ከነዚህም ፡ ውስጥ ፡ ግማሹ ፡ አዲስ ፡ የመጡ ፡ ከመሆናቸውም ፡ በስተቀር ፡ ከቀሩት ፡ አምስቱ ፡ ደግሞ ፡ ገና ፡ አንዳንድ ፡ ዓመት ፡ ብቻ ፡ እዚህ ፡ መሆናቸውን ፡ መገንዘብ ፡ ይኖርብናል ። በሁለተኛው ፡ የትምህርት ፡ ክፍለ ፡ ዓመት ፡ ግን ፡ ከሁለት ፡ ዓመት ፡ በላይ ፡ ከሠሩት ፡ አራት ፡ መምህራን ፡ ውስጥ ፡ ሦስቱ ፡ ወደመጡበት ፡ ተመልሰዋል ። ይህም ፡ ስለሆነ ፡ የቀሩን ፡ ፲፰ ፡ መደበኛ ፡ መምህራን ፡ ብቻ ፡ ነበሩ ፤ ቢሆንም ፡ የሕግ ፡ ትምህርት ፡ ቤት ፡ ይሰጣቸው ፡ ከነበሩት ፡ ሃያ ፡ አምስት ፡ የትምህርት ፡ ዓይነቶች ፡ ፲፰ቱ ፡ ለመጀመሪያ ፡ ጊዜ ፡ የተሰጡ ፡ ናቸው ። ይልቁንም ፡ ከ፲፬ቱ ፡ ዐሥሩ ፡ መምህራን ፡ ለ፲፬ ፡ የትምህርት ፡ ዓይነቶች ፡ የሚያገለግሉ ፡ አዲስ ፡ የተዘጋጁ ፡ ወይም ፡ የነበሩትን ፡ የሚያሻሽሉ ፡ የመማሪያ ፡ ጽሑፎች ፡ አዘጋጅተው ፡ አቅርበዋል ። ሰባት ፡ መምህራንም ፡ ያለምንም ፡ ተጨማሪ ፡ ክፍያ ፡ የማታ ፡ ተማሪዎችን ፡ አስተምረዋል ። ከዚህ ፡ ሁሉ ፡ በላይ ፡ ግን ፡ ፲፰ቱም ፡ መምህራን ፡ የኢትዮጵያን ፡ ሕግ ፡ በሚመለከቱ ፡ ጉዳዮች ፡ ላይ ፡ ልዩ ፡ ምርምር ፡ ከማድረግ ፡ አልባዘኑም ።

እንግዲህ ፡ ይህ ፡ ሁሉ ፡ የሚያሳየን ፡ አብዛኛዎቹ ፡ መምህራን ፡ በኢትዮጵያ ፡ ሕግ ፡ በኩል ፡ ያላቸው ፡ ልምምድ ፡ በጣም ፡ የተወሰነ ፡ ሆኖ ፡ ሳለ ፡ ጠቃሚ ፡ የሆነ ፡

የሥራ : ውጤትን : ለማስገኘት : ሲሉ : ብዙ : ድካምና : ጥረት : በማድረግ : ላይ : ያሉ : መሆናቸውን : ነው ። ይህም : አዲስ : ነገር : ሳይሆን : በየጊዜው : መምህራን : በተለወጡ : ቁጥር : የሚፈጸም : ግዳጅ : ነው ። ከዚህም : በላይ : አስቀድሜ : እንደገለጽኩት : ሕግ : ትምህርት : ቤቱ : ጀምሯቸው : በውዝፍ : የቀሩት : ሥራዎች : ወደተከታዩ : ዓመት : ቢተላለፉም : ይህ : የመምህራን : መለዋወጥ : ያስከተለውን : የሥራ : ድካም : በብዛት : እያባባሰው : መሄዱ : ግልጽ : ነው ። ደግነቱ : ግን : ለ፲፱፻፷፫ : ዓመተ : ምህረት : የትምህርት : ጊዜ : በፊትኛው : ዓመት : የነበሩት : መምህራን : በሙሉ : ተገኝተው : ነበር ። ይልቁንም : ሰፊ : ልምምድ : ያላቸው : ሁለት : መምህራን : (ሊቃውንት) : በፊት : ካቀዱት : ጊዜ : ይበልጥ : ለማራዘም : በመወሰናቸው : ለሕግ : ትምህርት : ቤት : ትልቅ : እርዳታ : ሊሆን : የሚችል : ነው ። እነዚህም : ዚግሙንት : ፕላተርና : በአሃዩ : እስቴት : ዩኒቨርሲቲ : ውስጥ : ቋሚ : የሆነ : የማስተማር : ሥራውን : በመሠዋት : ኢትዮጵያ : ውስጥ : ለመቆየት : የወሰኑት : (ተባባሪ) ፕሮፌሰር : እስክላር : ናቸው ።

የመምህራኑን : ትጋት : በይበልጥ : ከሚያስመሰግኑት : ምክንያቶች : አንዱ : የትምህርት : ክፍለ : ዓመት : ላይ : ምክትል : ዲኑ : ስለለቀቁና : ያልታሰበ : ሥራም : ስለተጨመረ : ዩኒቨርሲቲውንና : የሕግ : ትምህርት : ቤቱን : ያሠራር : ዘዴ : በደንብ : ያልተለማመዱት : ብዙ : አዳዲስ : መምህራን : በትርፍ : ጊዜያቸው : ደግሞ : ያስተዳደሩ : ሥራ : ተጠቃሎ : እንዲጠናቀቅ : በማለት : ያደረጉት : ትልቅ : ጥረት : ነበር ።

መምህራኖቹን : ኢትዮጵያውያን : ለማድረግ : ስላለው : ዕቅድ ፤

ከመምህራኖቻችን : ሦስቱ : ሁለት : ዓመታት : በፋክልቲው : ውስጥ : ሲያስተምሩና ፤ ልዩ : ልዩ : ጥናት : ሲያካሄዱ : ከቆዩ : በኋላ : በዓመቱ : መጨረሻ : ላይ : ለክፍተኛ : የሕግ : ትምህርት : ወደ : ውጭ : አገር : ሄደዋል ። በዚህ : መሠረት : ፋሲል : ናሁም : ዩል : ዩኒቨርሲቲ ፤ ሰመረአብ : ሚካኤል : ብራስልስ : ዩኒቨርሲቲ ፤ ወርቁ : ተፈራ : ናርዝ : ዌስተርን : ዩኒቨርሲቲ ፤ ሄደዋል ። እያንዳንዳቸው : ከየመረጡት : ዩኒቨርሲቲ : የነፃ : ትምህርት : ዕድል : የተሰጣቸው : ሲሆን : ስጦታውም : ትክክለኛና : የተገባ : ነው ። ትምህርቱን : በሚከታተሉበት : ወቅት : እያንዳንዳቸው : ቀድሞ : የፋክልቲያችን : አባል : ከነበሩና : አሁን : ግን : በተጠቀሱት : ዩኒቨርሲቲዎች : ውስጥ : ከሚያስተምሩት : መምህራን : ጋር : በቅርብ : ሆነው : ይሠራሉ ። ዐብዩ : ገለታ ፤ ዶክተር : ብርሃነ : ገብራይና : ዮሐንስ : ሕሩይ : የሙሉ : ሰዓት : መምህራን : በመሆን : የመጀመርያ : ዓመት : አገልግሎታቸውን : ፈጽመዋል ። ፋክልቲው : ብዙ : ምርጥ : ኢትዮጵያውያን : መምህራን : ለመሆን : የሚችሉበትን : መንገድ : ካወጣና : ካወረደ : በኋላ : ለሦስት : ጉብዝ : ሰዎች : ጥያቄ : አቅርቦ : ነበር ። እነርሱም : በከፍተኛው : ፍ/ቤት : ዳኛ : ለአቶ : አሰፋ : ሊበን ፤ በማኅበራዊ : ኑሮ : እድገት : ሚኒስቴር : ውስጥ : ለሚሠራው : ለመብራቱ : ዮሐንስና : በጦር : ኃይሎች : በጠቅላይ : ኤታ : ማኅተር : ጽ/ቤት : ውስጥ : ለሚሠራው : ለሻምበል : ሽመልስ : መታፈሪያ : ነበር ።

በመምህራን : የሚካሄድ : ሥራ :— እያንዳንዱ : መምህር : በመደበኛው : የማስተማር : ኃላፊነቱ ላይ : ደርቦ : የሚያካሄደው : ተጨማሪ : ሥራ : በፋክልቲው : ውስጥ : የሚካሄደውን : የሥራ : መስክ : ስፋት : ያመለክታል ።

ዐብዩ : ገለታ :— በዓመቱ : መጀመርያ : ላይ : የአፍሪካን : የሕግ : ዕድገት : ዋና : መሥሪያ : ቤት : ከመርዳታቸውም : ሌላ ፤ ለኢትዮጵያ : የንብረት : ሕግ : ትምህርት : መግቢያ : የሚሆን : መጽሐፍ : አዘጋጅተዋል ፤ ከዚህም : ሌላ : ለዩኒቨርሲቲው : የአ

ስተዳደር : ም/ፕሬዚዳንት : ጽ/ቤት : የሕግ : አሳብ : በመስጠት : አገልግሎቱ ፤ በክረምቱ : ወራት : በተሰጠውም : ትምህርት : በመምህርነት : ሠርተዋል ።

ፍራንክ : ባላንስ :— የሥርዓተ : ትምህርትና ፤ የትምህርት : ደረጃ : መወሰኛ : ጉባዔ : ሊቀ : መንበር : ከመሆናቸውም : በላይ : “ዛምቢያና : የምሥራቅ : አፍሪካ : ማኅበር”ና : “የአክሲዮን : ማኅበሮች : በኢትዮጵያ :” በተሰኙ : ሁለት : አርእስተ : ጉዳዮች : ላይ : የምርምር : ጥናት : በማድረግ : ላይ : ናቸው ። ከዚህም : ሌላ : ስለሕግና : ዕድገት : ማስተማሪያ : የሚያገለግል : አዲስ : የማስተማሪያ : ጽሑፍ : እያዘጋጁ : ናቸው ።

ብርሃነ : ገብራይ :— በፈረንሳይኛ : “የኢትዮጵያ : የውስጥ : አስተዳደር” : የተሰኘ : መጽሐፍ : ከማሳተፍቸውም : በስተቀር ፤ ስለግብር : ሕግ : መጽሐፍ : ለማዘጋጀት : ጥናት : በማካሄድ : ላይ : ናቸው ። ከሁለተኛው : የትምህርት : አጋማሽ : ጀምሮም : ፋክልቲው : የሚያካሄደውን : የመለስተኛ : የሕግ : ትምህርት : (ዶክተሬትና : የሰርቲፊኬት : ትምህርት) : ክፍል : ድሬክተር : ሆነው : በማገልገል : ላይ : ናቸው ።

ዣክ : ቢሮ :— የአማርኛ : የእንግሊዝኛና : የፈረንሳይኛ : ቋንቋ : መፍትሔ : ቃላት : ለመጀመር : ከጋለ : ጥረት : ጋር : በኃላፊነት : ከመሥራታቸውም : በቀር : በክረምቱ : ወራት : በማስተማር : ሠርተዋል ።

ቢል : ዩዊንግ :— የተጠቃለሉ : የአዲስ : አበባ : ሕጎችን : በአዘጋጅነት : ከማሳተፍቸውም : በቀር : ስለሠራተኛ : ሕግ : አንድ : የምርምር : ጽሑፍ : አበርክተዋል ። በተጨማሪም : ስለተጠቃለሉ : የኢትዮጵያ : ሕጎችም : ከ፩ሺህ : ገጽ : በላይ : የሆነ : ረቂቅ : አዘጋጅተው : ከመጨረሻቸውም : ሌላ : ብዙ : የምርምር : ድርሰቶችን : አዘጋጅተዋል ። ከነዚህም : ውስጥ : በኢትዮጵያ : ውስጥ : ስለገጠሬው : አፍሪካ : የተደረገም : የሕግ : ምርምር : ትንታኔ : ይገኝበታል ። ከዚህም : በላይ : በእድገትና ፤ በማሳለፊያ : ጉባዔ : ውስጥ : በሊቀ : መንበርነት ፤ በሥርዓተ : ትምህርት : ኮሚቴ : ውስጥም : በጊዜያዊ : ሊቀመንበርነት : በተጠቃለሉ : የኢት. ሕጎችን : ዕቅድ : ውስጥ : በድሬክተርነት : የተማሪዎች : መተዳደርያ : ደንብ : ባወጣው : ኮሚቴ : ጭምርና : በዩኒቨርሲቲው : ውስጥ : ባሉት : ብዙ : ኮሚቴዎች : ውስጥ : በአባልነት : ሠርተዋል ።

ፋሲል : ናሁም :— ስለኢትዮጵያ : ሕገ : መንግሥት : ሁለት : አንቀጾች : ጽፈውና : አሻሽለው : ለማሳተፍ : ከማዘጋጀታቸው : ሌላ : ሦስተኛውን : መጻፍ : ጀምረዋል ። በተጨማሪም : ከ፲፱፻፷—፷፩ : ዓ. ም. በኢትዮጵያ : ስለወጡት : ሕጎች : አጭር : መግለጫ : አዘጋጅተዋል ። ከዚህም : ሌላ : በፋክልቲው : ውስጥ : በሚገኙ : ብዙ : ኮሚቴዎች : ውስጥ : አባል : ከመሆናቸውም : በቀር : የዩኒቨርሲቲው : የፕሬዥን : ክፍል : ቦርድ : አባል : ናቸው ።

ጆርጅ : ቼቼናቪች :— “ከውል : ውጭ : ስለሚደርስ : ኃላፊነት : በኢትዮጵያ : ሕግ : መሠረት” : የተሰኘውን : መጽሐፍና : ለርትዕ : በኢትዮጵያ : ስላለው : ሥፍራና : በቀድሞው : ዩኒቨርሲቲ : ኮሌጅ : ጊዜ : ስለነበረው : የሕግ : ትምህርት : ጽሑፎችን : አዘጋጅተው : ጨርሰው ፤ ስለርትዕና : በኢትዮጵያ : ስለ : ሕግ : ትምህርት : ሁኔታ : ተጨማሪ : ሁለት : አንቀጾች : እየጻፉ : ናቸው ። በፋክልቲውና : በዩኒቨርሲቲው : ውስጥ : በሚገኙ : ብዙ : ኮሚቴዎች : ውስጥ : አባል : ከመሆናቸውም : ሌላ : አሁን : የሕግ : አማካሪዎችና : ዳኞች : ሆነው : በመሥራት : ላይ : ከሚገኙት : የቀድሞ : ተማሪዎቻቸው : ጋር : በየጊዜው : እየተገናኙ : የሚያደርጉትን : ውይይት : እንደቀጠሉ : ናቸው ። በተጨማሪም : ስለቤተሰብ : ሕግ : ማስተማሪያ : የሚረዱ : የመከራከሪያ : ሐሳቦች : አዘጋጅተዋል ።

ጆን : ሚሲንግ :— በሀገሮች : መካከል : ስለሚደረግ : ንግድና : ስለ : ግዕድን : ሀብት : ለማስተማሪያ : የሚረዱ : ጽሑፎች : በማዘጋጀት : ላይ : ከመሆናቸውም : በቀር : የኤኮኖሚ : ዕድገትን : በሚመለከቱ : በዛ : ያሉ : አርእስተ : ጉዳዮች : ላይ : ጥናት : እያደረጉ : ሌላ : ጽሑፍ : በማዘጋጀት : ላይ : ናቸው ። በዓመቱ : መጨረሻ : ላይም : የዩኒቨርሲቲው : የፋክልቲ : ጉባዔ : አባል : ሆነው : ከመሥራታቸውም : ሌላ : የፋክልቲው : የማስተማሪያ : መሣሪያዎች : አያያዝ : ሁኔታ : በቅርብ : በመከታተልና : የዓመቱንም : የፈተና : አሰጣጥ : ሠርዓትና : እያያዝም : እየተቆጣጠሩ : ጠቃሚ : እርግጥ : አበርክተዋል ።

ፒተር : ሙታሪካ :— በዓመቱ : የሁለተኛው : የትምህርት : አጋማሽ : ላይ : ከታንዛንያ : ዩኒቨርሲቲ : በተሰጣቸው : ፈቃድ : መሠረት : በጉባዔ : መምህርነት : ሠርተዋል ። በመደበኛ : ሥራቸው : ላይ : አክለውም : ፓልና : ክላፊም : ስለሕገ : መንግሥት : ሕግ : የደረሱትን : መጽሐፍ : ሁለተኛ : ጥራዝ : በማስተካከል : ረድተዋል ።

ካተሪን : ኦዳኖቫን :— ከቶምሰን : ጋር : በመተባበር : ስለሕግ : ትንታኔ : ለማስተማርያ : የሚረዱ : ጊዜያዊ : መጽሐፍ : ከማዘጋጀታቸውም : ሌላ : ስለ : ግላዊ : የእንተርናሲየናል : ሕግ : የማስተማሪያ : መሣሪያዎች : እያዘጋጁ : ናቸው ። በኢትዮጵያ : ዳኞች : ስላላቸው : ሥፍራ : የምርምር : ጥናት : ከመጀመራቸውም : በላይ : በኢትዮጵያ : የሕግ : መጽሔት : ውስጥ : በመምህራን : በኩል : የምርምር : ድርሰት : አዘጋጅ : ናቸው ። እንዲሁም : በፓልና : ክላፊም : ለተደረሰው : የሕገ : መንግሥት : መጽሐፍ : ሁለተኛ : ጥራዝ : አዘጋጅ : ናቸው ። የዩኒቨርሲቲው : የፋክልቲ : ምክር : ቤትና : ፋክልቲው : ውስጥ : በሚገኙት : የብዙዎቹ : ኮሚቴዎች : አባል : ናቸው ። በሁለተኛው : የትምህርት : ዓመት : አጋማሽና : በክረምቱ : ወቅት : በተሰጠው : የትምህርት : ጊዜም : በረዳት : ዲንነት : ከመሥራታቸውም : ሌላ : የኢትዮጵያን : የሕግ : መጽሔት : ጨምረው : የተማሪዎች : የምርምር : ጥናት : ዕቅድ : ዲሬክተር : ሆነው : አገልግለዋል ።

ዶን : ፓሪስ :— ስለአስተዳደር : ሕግ : የማስተማሪያ : ጽሑፍ : በማዘጋጀት : ላይ : ከመሆናቸውም : በቀር : በዓመቱ : መጀመርያ : ላይም : በኢትዮጵያ : የሕግ : መጽሔት : ውስጥ : በመምህራን : በኩል : የምርምር : ድርሰት : አዘጋጅ : በመሆንና : በፋክልቲውና : በተማሪዎች : መካከል : ስለሚኖረው : ግንኙነት : ተብሎ : በተቋቋመው : ኮሚቴ : ውስጥ : በአባልነት : ሠርተዋል ።

ዚግ : ፕላተር :— የኢትዮጵያ : የሕግ : መጽሔት : የአዘጋጅ : ኮሚቴ : ሊቀ : መንበር : ሲሆኑ : በሊቀ : መንበርነታቸውም : ወቅት : ሁለት : መጽሔቶች : ታትመው : ሲወጡ : ተጨማሪ : ሦስት : በዝግጅት : ላይ : ናቸው ። በፋክልቲው : አባሎች : የተዘጋጁ : ሦስት : መጽሐፍት : አከታተለው : በማሳተም : ከመርዳታቸውም : ሌላ : የሕግ : ቤትን : በማሠራት : ረገድም : ብዙ : ረድተዋል ። ባመቱ : መጨረሻ : ላይም : ከባድና : ብርቱ : የአስተዳደርና : የማስተካከል : ሥራ : ለሚጠይቀው : የምርምር : ጥናትና : የጽሑፍ : ክፍል : ተጠባባቂ : ሊቀ : መንበር : ሆነው : ሠርተዋል ። አሁንም : የተለያዩ : ሐገሮችን : ሕገ : መንግሥት : በማስተያያዝ : ላይ : የተመሠረቱ : የምርምር : ጽሑፍ : በማዘጋጀት : ላይ : ናቸው ።

ፖል : ፖንጃርት :— በሁለተኛው : የትምህርት : ዓመት : አጋማሽ : ላይ : እስከ : ለቀቁበት : ጊዜ : ድረስ : በረዳት : ዲንነትና : በአፍሪካ : የሕግ : ዕድገት : ዋና : መሥሪያ : ቤት : ውስጥ : በዋና : ጸሐፊነት : አገልግለዋል ። ከቫንደርሊንደን : ጋር : ተባብረውም : ስለቤተሰብ : ሕግ : ጽሑፍ : እያዘጋጁ : ናቸው ።

ሠመረአብ : ሚካኤል :— በኢትዮጵያ : የአስተዳደር : መሥሪያ : ቤቶች : ስለሚያደርጓቸው : ውሎች : አንድ : ጽሑፍ : አዘጋጅተው : ከመጨረሻቸውም : ሌላ : ስለ

ግዴታ : ማስተማሪያ : ከተዘጋጁት : ጽሑፎች : ውስጥ : ጥቂቶቹን : አሻሽለዋቸዋል ።
የፋክልቲውና : የተማሪዎች : ግንኙነት : ኮሚቴ : ሊቀ : መንበር : ከመሆናቸውም : ሌላ
የኢትዮጵያ : የኒቨርሲቲ : ተማሪዎች : የአገልግሎት : ኮሚቴ : አባል : ናቸው ።

ሮን : ስክላር :— የወንጀለኛ : መቅጫን : የሚመለከት : የምርምር : ጽሑፍ :
በማዘጋጀት : ላይ : ከመሆናቸውም : በቀር : ስለወንጀል : ሕግ : ማስተማሪያ : መጽሐፍ :
በመጻፍ : ላይ : ናቸው ። በፋክልቲው : ውስጥ : የሚገኘው : የሙያው : ኮሚቴና : የቤተ :
መጽሐፍት : ኮሚቴ : ሊቀ : መንበር : ከመሆናቸውም : በቀር : በፋክልቲው : ውስጥ :
በሚገኙት : በሁሉም : ኮሚቴዎች : ውስጥ : በሞላ : ጎደል : አባል : ናቸው ።

ጃክ : ቫንደርሊንደን :— ስለኢትዮጵያ : የሕግ : ሥርዓት : መግቢያ : መጽሐፍ :
ለማሳተም : ዝግጅቱን : ጽፈው : ፈጽመዋል ። ስለሰዎች : የተጻፈውን : መጽሐፍ :
አስፈላጊውን : እርማት : በማድረግ : ጨርሰዋል ። ከፖንጃርት : ጋር : በመተባበርም :
ስለቤተሰብ : ሕግ : አንድ : ድርሰት : አዘጋጅተዋል ። በዓመቱ : መጀመርያ : ላይም :
የምርምርና : የጽሑፍ : ኮሚቴ : ሊቀ : መንበር : ሆነው : ሠርተዋል ። የአፍሪካ : የሕግ :
ዕድገት : ዋና : መ/ቤትም : ዲሬክተር : በመሆን : አገልግለዋል ።

ቲየሪ : ቪርሃልስት :— “ልማዳዊው : የመሬት : ይዘታ : በርሻ : በኩል : ስለሚደ
ረገው : ዕድገት : እክል : ስለመሆኑ ” : በሚል : ርእስ : የተዘጋጀ : ያለፈውን : ሁኔታ :
የሚመረምር : የምርምር : ጽሑፍ : አዘጋጅተው : ለእትም : ቀርቧል ። ከዚህም : ሌላ :
በጊዜው : በኢትዮጵያ : ስለሚገኘው : የመሬት : ይዘታ : ምርምር : በማድረግ : ላይ :
ከመሆናቸውም : በላይ : በጠቅላላው : የመሬት : ይዘታን : የሚመለከቱና : ተቀራራቢ :
በሆኑ : ሐሳቦች : ላይ : የማስተማርያ : ጽሑፎችን : የሚመለከት : ጉዳይም : ላይ : በኃ
ላሬነት : ሠርተዋል ። በዓመቱ : መጨረሻ : ላይም : የአፍሪካ : የሕግ : ዕድገት : ዋና :
መሥሪያ : ቤት : ተባባሪ : ሊቀ : መንበር : ሆነው : እንዲሠሩ : ተመርጠዋል ።

ወርቁ : ተፈራ :— “ጠበቃ : የማግኘት : መብት” : በሚል : አርእስት : የተዘጋ
ጀውን : የምርምር : ጽሑፍ : ታትሞ : ለማውጣት : በማሻሻል : ላይ : ናቸው ። በፍትሐ :
ብሔር : ሕግ : ሥነ : ሥርዓት : ረገድ : በኢትዮጵያ : ስላለው : ችግር : የምርምር : ጥናት :
በማድረግ : ላይ : ከመሆናቸውም : በላይ : የተማሪዎችን : ጉዳይ : የሚመለከት : ደንብ :
በሚያወጣው : ኮሚቴና : በሌሎችም : በፋክልቲው : ውስጥ : በሚገኙ : ብዙ : ኮሚ
ቴዎች : ውስጥ : አባል : ናቸው ። የየኒቨርሲቲው : ፋክልቲ : መማክርት : ጉባዔ :
የበላይ : ኮሚቴ : ዋና : ጸሐፊ : ናቸው ።

የሐንስ : ሕፋይ :— ስለ : አፍሪካ : አንድነት : ድርጅት : አንድ : የምርምር :
ድርሰት : ለማዘጋጀት : ጥረት : በማድረግ : ላይ : ናቸው ። በኢትዮጵያ : የሕግ : መጽ
ሔት : ውስጥ : ለማሳተም : ሲባል : ወደ አማርኛ : የሚተረጎሙትን : ጽሑፎች :
በማስተካከል : ረገድ : ከመርዳታቸውም : ሌላ : በመምህራን : በኩል : የመጽሔቱ :
የፍርድ : ጉዳይ : አዘጋጅ : ሆነው : ሠርተዋል ። በዓመቱ : መጀመርያ : ላይም : የየኒ
ቨርሲቲው : የፋክልቲው : መማክርት : ጉባዔ : አባል : ሆነው : አገልግለዋል ። በክረ
ምቱ : ወቅትም : በማስተማር : ረድተዋል ።

በክረምቱ : ወቅት : ለተሰጠው : ትምህርት : መሳካት : ትልቅ : ድርሻ : ያበረከ
ቱትን : የሁለቱን : ጊዜያዊ : መምህራን : ግልጋሎት : ማግኘታችን : በጣም : ጠቅሞ
ናል ። እነርሱም : በኤርላንድ : ዋና : ከተማ : በቤልፋስት : የኩዊንስ : የኒቨርሲቲ :
የሕግ : ፋክልቲ : አባል : ጀን : ዊሊ : እና : ቀድሞ : በካርቱም : የኒቨርሲቲ : የሕግ :
ኩሌጅ : ዲን : የነበሩት : ፕሮፌሰር : ዛኪ : ሙስጣፋ : ናቸው ። ሁለቱም : ዓይነተኛ :
መምህራንና : መልካም : የሥራ : ጓደኞች : ነበሩ ።

በዚህ ፡ ዓመት ፡ ሥራቸውን ፡ ፈጽመው ፡ ስለሄዱት ፡ ታሪካቸው ፡ ስለነርሱ ፡ ስለሚያወሳ ፡ መናገር ፡ ባያሻም ፡ የበኩሌን ፡ አስተያየት ፡ ባጭሩ ፡ ልገልጽ ፡ እወዳለሁ ። በረዳት ፡ ዲንነት ፡ ይሠሩ ፡ የነበሩት ፡ ፓል ፡ ፓንጃርት ፡ ዲን ፡ ጀንስተን ፡ ለቅቀው ፡ እኔ ፡ እስከመጣሁበት ፡ ጊዜ ፡ ድረስ ፡ ብቻቸውን ፡ የፋክልቲውን ፡ የአስተዳደር ፡ ኃላፊነት ፡ በመሸከም ፡ ሠርተዋል ። በቢሮአቸው ፡ ውስጥ ፡ የሚያልፈው ፡ የሥራ ፡ ብዛት ፡ ሳያግደው ፡ በብሩህ ፡ ገፃቸው ፡ ላይ ፡ የሚታይባቸው ፡ የማያቋርጥ ፡ ፈገግታ ፡ በይበልጥ ፡ እንዲታወቁ ፡ ያደርጋቸዋል ። በፋክልቲው ፡ ውስጥ ፡ የሚገኘው ፡ የአፍሪካ ፡ የሕግ ፡ ዕድገት ፡ ዋና ፡ መሥሪያ ፡ ቤት ፡ መሥሪችና ፡ የመጀመርያው ፡ ድሬክተር ፡ የነበሩት ፡ ተባባሪው ፡ ፕሮፌሰር ፡ ሻንደርሊንደን ፡ ጥበብን ፡ በማሰራጨት ፡ ረገድ ፡ ተደናቂ ፡ ከመሆናቸውም ፡ ሌላ ፡ ለወደፊቱ ፡ ጥረታችንም ፡ አጥብቀው ፡ ያስቡ ፡ ነበር። ጠቃሚነቱና ፡ ከባድነቱ ፡ የማያጠራጥረውን ፡ የተጠቃለሉ ፡ የኢትዮጵያ ፡ ሕጎች ፡ ሥራ ፡ በዋና ፡ አዘጋጅነት ፡ ይመሩ ፡ የነበሩት ፡ የረዳቱ ፡ ፕሮፌሰር ፡ ዩዊንግ ፡ ልዩ ፡ ምልክት ፡ ደግሞ ፡ ለዚህ ፡ ፋክልቲ ፡ የነበራቸው ፡ ጥልቅ ፡ ፍቅርና ፡ ስሜት ፡ ነው ። ጥልቅ ፡ አስተሳሰባቸውና ፡ አስተያየታቸው ፡ እዚህ ፡ በቆዩበት ፡ ወቅት ፡ ካተረፉት ፡ የሥራ ፡ ልምድ ፡ ጋር ፡ ተዳምሮ ፡ ምክራቸውን ፡ ጠቢብ ፡ ስላደረገው ፡ በየቀኑ ፡ ያስፈልገኝ ፡ ነበር ። የሁሉም ፡ መሄድ ፡ ብዙ ፡ እንዳገቡደለን ፡ ይሰማናል ።

የትርፍ ፡ ጊዜ ፡ መምህራኑ ፡ ከወትሮው ፡ በቁጥር ፡ ያነሱ ፡ ቢሆኑም ፡ ደረጃቸው ፡ እንደ ፡ ተለመደው ፡ ከፍተኛ ፡ ነበር ። በአዲስ ፡ አበባ ፡ ውስጥ ፡ ይሰጡ ፡ በነበሩት ፡ በሁለቱ ፡ የሰርቲፊኬት ፡ ትምህርት ፡ ፕሮግራሞች ፡ ውስጥ ፡ ያስተምሩ ፡ የነበሩት ፤ ሻለቃ ፡ አበበ ፡ ጓንጉል ፡ በጡረታ ፡ ጉባዔ ፡ የሕግ ፡ አማካሪ ፤ ዶክተር ፡ አሰፋ ፡ ኃብተማርያም ፡ በንግድና ፡ ኢንዱስትሪ ፡ ሚኒስቴር ፡ የሕግ ፡ አማካሪ ፡ የተከበሩ ፡ አቶ ፡ አሰፋ ፡ ሊበን ፡ የከፍተኛ ፡ ፍ/ቤት ፡ ዳኛ ፤ ኩሎኔል ፡ በላቸው ፡ ጀማነህ ፡ በአገር ፡ ግዛት ፡ ሚኒስቴር ፡ የሕዝብ ፡ ፀጥታ ፡ ክፍል ፡ ሹም ፤ አቶ ፡ ቢልልኝ ፡ ማንደፍሮ ፡ የጠቅላይ ፡ አዲተር ፡ መሥሪያ ፡ ቤት ፡ የሕግ ፡ አማካሪ ፤ አቶ ፡ ነጋ ፡ ተሰማ ፡ የአዲስ ፡ አበባ ፡ ማዘጋጃ ፡ ቤት ፡ ም/ከንቲባ ፤ አቶ ፡ ሞሐመድ ፡ አብዱራህማን ፡ በጡረታ ፡ ጉባዔ ፡ ም/ሚኒስቴር ፤ አቶ ፡ ሰላሙ ፡ በቀለ ፡ የሕግ ፡ ጠበቃና ፡ የትምባሆ ፡ ሞኖፖል ፡ የሕግ ፡ አማካሪ ፤ አቶ ፡ ሺብሩ ፡ ሰይፉ ፡ የሕግ ፡ ጠበቃና ፡ የኢትዮጵያ ፡ አየር ፡ መንገድ ፡ የሕግ ፡ አማካሪ ።

በአሥመራ ፡ ያስተምሩ ፡ የነበሩ ፡ ሻምበል ፡ ብርሃኑ ፡ ባይህ ፡ የ፪ኛ ፡ እግረኛ ፡ ክፍለ ፡ ጦር ፡ መምሪያ ፡ አስመራ ፤ ም/አፈ ፡ ንጉሥ ፡ ካሣ ፡ በየነ ፡ ጠቅላይ ፡ ን/ነ/ፍ/ቤት ፡ አስመራ ፤ አቶ ፡ ከሠተ ፡ ኃይሌ ፡ የአስመራ ፡ የንግድ ፡ ባንክ ፡ የሕግ ፡ አማካሪ ፡ ናቸው ።

ጅማ ፡ የሚገኘው ፡ የሰርቲፊኬት ፡ ፕሮግራም ፡ የመጨረሻው ፡ ዓመት ፡ ትምህርት ፡ በሙሉ ፡ የተሰጠውና ፡ የተካሄደው ፡ በኢትዮጵያ ፡ ዩኒቨርሲቲ ፡ የተማሪዎች ፡ አገልግሎት ፡ ፕሮግራም ፡ መሠረት ፡ ከሕግ ፡ ትምህርት ፡ ቤት ፡ በተላከው ፡ በወንድሙ ፡ ካሣ ፡ ብቻ ፡ ነበር ።

፫/ ስለ ፡ ሥርዓተ ፡ ትምህርትና ፡ የትምህርት ፡ ደረጃ ፡

መለስተኛ ፡ የሰርቲፊኬትና ፡ የዲፕሎማ ፡ ፕሮግራሞች ።

ዎስት ፡ ዓመታት ፡ ያህል ፡ ስናስተምር ፡ ቆይተን ፡ ሁለቱን ፡ የሠርቲፊኬት ፡ ፕሮግራሞቻችንን ፡ ከፍጻሜ ፡ ካደረስን ፡ በኋላ ፤ የዲፕሎማውንና ፡ የሰርቲፊኬቱን ፡ የትምህርት ፡ ውጤትና ፡ ደረጃ ፡ ለማጥናት ፡ በማሰብ ፡ ለተጠቀሱት ፡ የመለስተኛ ፡ ደረጃ ፡ ተማሪዎች ፡ መቀበሉን ፡ ቆም ፡ አደረግን ።

እነዚህን ፡ በ፬ ፡ ጠቅላይ ፡ ግዛቶች ፡ ውስጥ ፡ የሚሰጡትን ፡ ፕሮግራሞች ፡ ለመከታተል ፡ የሚሹ ፡ ሰዎች ፡ ቁጥር ፡ በጣም ፡ ከፍተኛ ፡ ከመሆኑም ፡ ሌላ ፡ ተጨማሪ ፡

ትምህርት : ይሰጥ : በማለት : የቀረቡ : ብዙ : ጥያቄዎች : ነበሩ ። ነገር : ግን : የነዚህን
ፕሮግራሞች : ደረጃ : ማሻሻል : (እንዲሻሻሉ : የገፋፋ : ነገር : ባይኖርም) : የሚቻል :
ነገር : ሆኖ : በመገኘቱ : ለፋክልቲው ፤ ለፍ/ሚኒስቴርና : ጉዳይ : ለሚመለከታቸውም :
ሌሎች : ድርጅቶች : አሳሳቢ : ነገር : ሆኖ : ቆየ ።

ስለሆነም : በኢትዮጵያ : መሠረታዊ : የሕግ : ትምህርት :— ያለፈውን : ሁኔታ :
ለመመዘኛ : ተብሎ : የተደረገው : ጥናት : መፈጸም : በዓመቱ : ውስጥ : ከተፈጸመው :
ሥራ : ዋነኛው : ክፍል : ነው ። ቶማስ : ጋራቲና : አንድ : የተማሪዎች : የምርምር :
ጓድ : ጠቃሚ : መዛግብቶችን : ከመረመሩና : መምህራን : ተማሪዎችንና : አሠሪዎ
ችን : ካነጋገሩ : በኋላ : የተዘጋጀው : ሪፖርት : ፕሮግራሙ : ብዙ : መሻሻል : የሚያሻው :
መሆኑን : የነበረንን : እምነት : የሚያረጋግጥ : ከመሆኑም : ሌላ : ምን : ማድረግ :
ስለሚቻልበት : ሁኔታ : ለሐሳብ : መለዋወጫ : ጠቃሚ : መነሻ : ሆኖ : ረድቷል ።

በዓመቱ : መጨረሻ : ገደማ : ላይ : ዶክተር : ብርሃነ : ገብራይ : የመለስተኛው :
ፕሮግራም : ክፍል : ኃላፊ : ሆኑ ። ለማታው : ተማሪዎች : የተዘጋጀው : ከፍተኛው :
ዕቅድ : በአሁኑ : ጊዜ : ሁኔታው : ካልለየለት : የአስተዳደር : ሥርዓት : ጋር : ተወሳሰቦ :
ይገኛል ። ይህም : ጉዳይ : የሚመለከተው : ዩኒቨርሲቲውንና : የማታውን : ትምህርት :
ጉዳይ : ክፍል : ነው ። በሚመጣው : ዓመት : በአስተዳደርም : ሆነ : በጥራት : የተሻለ :
ፕሮግራም : እናቀርባለን : ብለን : አቅደናል ።

የሕግ : ዲግሪ : ፕሮግራም ።

በፋክልቲው : ሥርዓተ : ትምህርት : ዝግጅት : ጎልቶ : ይታይ : የነበረው : ወጥ
ተው : የተመለሱትን : ተማሪዎች : የሚመለከት : ጉዳይ : ነበር ። የትምህርቱን : አስ
ጣጥ : በተወሳሰበ : መንገድ : በማዘጋጀት : ሁሉንም : ተማሪዎች : በሁለቱም : ሴሚስ
ተር : (የትምህርት : ጊዜ) : ተቀብለናል ። ይህንንም : እርምጃ : ያለ : ምንም : የባጀት :
ጭማሪ : ለመውሰድ : የቻለው : የኛ : ፋክልቲ : ብቻ : ነው ።

ይህንንም : በማድረጋችን : የትምህርቱ : ዓይነት : በቅደም : ተከተልና : በየደረ
ጃው : ባለመስጠቱ : የተነሣ : በጠቅላላው : በትምህርት : ደረጃ : ላይ : ጉዳት : ሊያ
መጣ : እንደሚችል : ተገንዝበናል ። ከዚህም : ሌላ : በማስተማርና : በማደርጀት :
በኩል : የተፈጠረው : ተጨማሪ : ሥራ : መምህራኑና : ተማሪው : ከድሮ : ይልቅ :
ለግል : ጉዳይ : አሁን : አነስ : ያለ : ጊዜ : እንደሚኖራቸው : እናውቃለን ። ሆኖም :
ተማሪዎቹም : ሆኑ : መምህራን : ወደቀድሞው : ሁኔታ : በቶሎ : ለመመለስ : በመ
ፈለጋቸው : ይህን : የአልተጠበቀ : ሁኔታ : ከፍ : ባለ : ጥረትና : ትጋት : አሳለፉት ።

ወጥተው : የነበሩትን : ተማሪዎች : እንደገና : ወደ : ትምህርት : ገበታ : እንዲመ
ለሱ : ከሌሎች : ፋኩልቲዎች : ሁሉ : በቅድሚያ : እቅድ : አድርጎ : የነበረው : የሕግ :
ትምህርት : ቤት : ነው ። ወዲያው : እኔም : ከሌላው : ፋኩልቲ : ወጥተው : የነበሩት :
ተማሪዎች : ወደ : ዩኒቨርሲቲው : እንዲመለሱ : ላስቻለው : ፕሬዚዳንቱ : ላቋቋመው :
ኮሚቴ : ሊቀ : መንበር : ነበርኩ ። ተማሪዎች : በቶሎ : በትምህርት : ገበታቸው : ላይ :
እንዲገኙ : ጥረትና : መሥዋዕት : ማድረግ : እንዳለብን : እናምናለን ። ሆኖም : ችግሮቹ :
ምን : እንደነበሩ : ለመግለጽ : እወዳለሁ ። በጣም : ትልቅ : ችግር : የሆነው : የገንዘብ :
ወይም : የትምህርቱ : አሰጣጥ : ጉዳይ : ሳይሆን : ይህን : ያልተጠበቀ : ሁኔታ : ለማስተ
ካከል : ያጠፋነው : ጊዜና : ጉልበት : ነው ። ይህም : ጊዜና : ጉልበት : የማስተማሪያ :
መሣሪያዎችን ፤ በዛ : ያሉ : የምርምርና : ጠለቅ : ያሉ : ጽሑፎችን : የምናዘጋጅበት :
የሕግ : ትምህርት : ቤትን : የተሻለና : ጠቃሚ : ለማድረግ : የምናጠፋው : ነበር ።

ምንም : እንኳ : ከላይ : የተጠቀሱት : ችግሮች : ቢኖሩም : ከዓላማችን : ውስጥ : ቅድሚያ : ይዘ : ይገኝ : የነበረው : ለኢትዮጵያ : የሚሰማው : የማስተማሪያ : ጽሑፎች : ማዘጋጀት : ነበር ። መምህራኑም : በ፲፬ : የትምህርት : ዓይነቶች : አዳዲስና : የተሻሻሉ : የማስተማሪያ : ጽሑፎችን : አዘጋጅተዋል ።

አዳዲስ : በወጡት : በአብዛኞቹ : ጽሑፎች : ጎልቶ : የሚታይባቸው : በየሚኒስ ቴሩ : በታላላቅ : የመንግሥት : ድርጅቶችና : በግል : መሥሪያ : ቤቶች : የተፈጠሩትን : እውነተኛ : የሆኑ : ጉዳዮችን : በማቀናበር : የተዘጋጁ : መሆናቸው : ነው ።

ባለፉት : ጊዜያት : ለኢትዮጵያ : ሕግ : ማብራሪያ : በመሆን : ፋኩልቲው : ይገለገልበት : የነበረው : የማስተማሪያ : ጽሑፍ : ከኢትዮጵያ : ጋር : ተነጻጸሪ : የሆኑትን : የውጭ : አገር : የሕግ : ጽሑፎች : ነበር ። አሁንም : ቢሆን : የውጭ : አገሩን : ለማነጻጸሪያ : እንገለገልበታለን : ሆኖም : የበለጠ : የምንገለገልባቸው : በፈጠራ : የተዘጋጁ ትን : ሳይሆን : እርግጠኛና : እውነተኛ : የሆኑትን : ኢትዮጵያን : የሚመለከቱ : ችግሮች : ነው ።

በእነኝህ : ለማስተማሪያ : ሲባል : በስቴንሲል : በተዘጋጁት : ጽሑፎች : አሁንም : ሆነ : ወደፊት : በሚገባ : ለመገልገል : እንዲቻል : አንድ : ቋሚ : የሆነ : የመሰብሰቢያ : መንገድ : ጀምረናል ። ከዚህ : በፊት : ለትምህርት : የሚያገለግሉ : ስቴንሲሎች : አስተማሪዎች : በተቀየሩ : ቁጥር : ይመሰቃቀሉ : ወይም : ይጠፉ : እንዲሁም : አንዳንዴ : በድጋሚ : ይዘጋጁ : ነበር ።

በሦስተኛና : በአራተኛ : ዓመት : የሥርዓተ : ትምህርት : ለውጥ : በመደረጉ : የተማሪዎች : ትጋትና : ችሎታ : መመዘኛ : በመጨረሻ : የሚሰጠው : ፈተና : ብቻ : መሆኑ : ቀርቷል ። ከዚህ : በፊት : የተካሄዱት : የሙከራ : ጥናቶች : አሁን : በሚገባ : በሥራ : ላይ : ውለዋል ። ለምሳሌ : የተፈጥሮን : ሀብት : በሚመለከት : የትምህርት : ዓይነት : ተካፋይ : የነበሩት : አሥራ : ስምንት : ተማሪዎች : አብዛኛውን : የትምህርቱን : ጊዜ : ያሳለፉት : በቡድን : በቡድን : ሆነው : እውነተኛ : የማዕድን : ኮንሴሽን : (ውል) : ስምምነት : በመፈራረም : ነበር ።

በዚህ : ዓመት : ተማሪዎቹ : መጻፍ : ያለባቸው : ጽሑፎች : የበለጠ : የሚጠቅማቸው : መሆን : እንዳለበት : ተገንዝበናል ። በተለይም : በመንግሥትም : ሆነ : በግል : መሥሪያ : ቤት : ተፈላጊ : የሆነውን : የሕግ : ረቂቅ : የማዘጋጀት : ችሎታ : አስፈላጊ : መሆኑን : አውቀናል ። የመጨረሻ : ዓመት : ተማሪዎች : ከመመረቃቸው : በፊት : የሚያዘጋጁት : (የሚያቀርቡት) : ከፍተኛ : የምርምር : ጽሑፍ : በጣም : ጥሩ : ውጤት ሲያሳይ : ሌሎች : የጽሑፍ : ዝግጅቶች : ግን : አጥጋቢ : አይደሉም ። የሥርዓተ : ትምህርት : ኮሚቴ : ተማሪዎቹ : መጻፍ : ያለባቸውን : ጽሑፎችና : ሌላውንም : ሥርዓተ : ትምህርት : የሚሻሻልበትን : መንገድ : ያስባል ።

የምርምር : ጽሑፎችና : እትሞች ።

ፋክልቲው : የኢትዮጵያን : የሕግ : እድገት : ይጠቅማል : ብሎ : ከሚያምንባቸው : አንዱ : የምርምር : ጽሑፎችና : የእትማት : ዝግጅት : ፕሮግራም : ነው ።

በ፲፱፻፷፪ : በገጠሬው : አፍሪካ : በተሰኘው : በበልግ : ወቅት : በወጣው : እትም ላይ : ፕሮፌሰር : ዩዊንግ : ስለኢትዮጵያ : የሕግ : ምርምር : ጽሑፎች : ያዘጋጁትን : ሰፋ : ያለ : ጠቅላላ : ጥናት : እንድትመለከቱት : አሳስባችኋለሁ ።

ፕሮፌሰር : ዩዊንግ : በፋኩልቲው : የተዘጋጁትን : ፲፫ : የታተሙ : መጻሕፍትንና : አሥራ : ሁለት : የኢትዮጵያ : ሕግ : መጽሔቶችን : እንደዚሁም : በውጭ : አገር : የታተሙትን : ጥቂት : መጻሕፍትና : በርከት : ያሉ : አነስተኛ : ጽሑፎችን : በስድስት : ተመሳሳይ : ክፍሎች : በመከፋፈል : ይመረምራሉ ።

፩/ የመግቢያ : ዝግጅት : (ለምሳሌ : በቫንደርሊንደን : ስለኢትዮጵያ : የተዘጋጀው : መጽሐፍ) ፪፻/ : በታሪክ ፤ የሕግ : ፍልስፍና : ጥናትና : ከውጭ : አገር : ጋር : በማነጻጸር : መልክ : የተዘጋጁትን : (ለምሳሌ : ያህል : የነገሥታት : ሕግ ፣ የፍትሕ : ነገሥት : የእንግሊዝኛ : ትርጉም : ይገኝበታል) ፤ ፫፻/ ልዩ : ልዩ : ሕጎች : የሚገኙበት : (ለምሳሌ : ያህል : የተጠቃለሉት : የአዲስ : አበባ : ሕጎች ፤ ፬፻/ ለማስተማሪያ : የሚያገለግሉ : የኢትዮጵያ : የፍትሕ : ብሔር : ሥነ : ሥርዓት) ፤ ፭፻/ በኢትዮጵያ : መሥሪያ : ቤቶች : ምን : እንደሚሠሩ : የሚገልጹ : በየጊዜው : የተደረጉትን : ጥናቶች : የሚያመለክት : (ለምሳሌ : በኢትዮጵያ : የሕግ : መጽሔት : ላይ : የወጡትን : በኖርዝ : ዌስተርን : ዩኒቨርሲቲ : አማካይነት : የተዘጋጁት : ስለ : ኢትዮጵያ : ፍርድ : ቤቶች : አስተዳደርና : የፍትሕ : ብሔር : ሕግ : ከወጣ : ከአሥር : ዓመት : በኋላ : ያለውን : የፍች : ሁኔታና : እንዲሁም : ስለሠራተኛ : ጉዳይ) ፤ ፮፻/ ሕብረተ : ሰቡን : የሚመለከቱ : ልዩ : ልዩ : ጥናቶች : (ለምሳሌ : በሲንገር : የተዘጋጀው : የልማድ : ሕግ : በአገር : ዕድገት : ላይ : ምን : ዓይነት : ውጤት : እንዳለው : የሚመረምረው : ጽሑፍ) : ናቸው ።

ተቀዳሚነት : ያላቸውን : ጉዳዮች : ማመዛዘን : አስፈላጊ : ስለመሆኑ ።

ስለምርምር : ጽሑፎች : ጉዳይ : የማይዋግዱትን : ልዩ : ልዩ : ሐሳቦችና : አስተያየቶች : ከመርመሩ : በኋላ : ፕሮፌሰር : ዩዊንግ : ወደፊት : ተቀዳሚ : መሆን : ስለአለባቸው : ጽሑፎች : ሲተቹ : እንዲህ : ይላሉ ።

“ለወደፊቱ : ከፍተኛ : ጥረት : መደረግ : ያለበት : ከዚህ : በሚከተሉት : ጉዳዮች : ላይ : ነው :—

፩፻/ ዋና : ዋና : (አስፈላጊ) : የሆኑትን : የሕግ : አንቀጾች : በተቻለ : መጠን : በአማርኛ : ቋንቋ : በግልጽና : በቀለለ : ሁኔታ : ማብራሪያ : ተዘጋጅቶ : እንዲሠራጭ : ማድረግ ፤

፪፻/ ሕጎች : ጠቃሚነታቸውና : ጎጂነታቸው : እንዲታወቅ : ምን : ያህል : ውጤት : እንዳመጡና : ምን : ያህል : እንዳገለገሉ : ጥናት : ማድረግ ፤

፫፻/ ከዕድገት : ግብ : ለመድረስና : ፍትሕን : ለማስገኘት : ምን : ዓይነት : ሕጋዊ : እርምጃ : መውሰድ : እንደሚበጅ : ለመወሰን : በአገሪቱ : ልዩ : ልዩ : ክፍል : ያሉትን : የነዋሪዎች : ሐሳብና : ልማድ : ጥናት : ማድረግ ፤

፬፻/ እላይ : ከጠቀስናቸው : ግቦች : ለመድረስ : ሌላው : አገር : የተገለገለባቸው : ዘዴዎች : ለኢትዮጵያ : ጠቃሚ : ሊሆኑ : የሚችሉበትን : መንገድ : ማጥናት ።

ከዚህ : በፊት : አብዛኞቹ : የሕግ : ጥናት : ሕጋዊ : እርምጃዎች : አተኩረው : ይመለከቱ : የነበሩት : ጥቂቱ : የኢትዮጵያ : ሕዝብ : የሚኖርበትን : በከተማ : ውስጥ : የሚታየውን : ችግር : ነበር ። አሁን : ግን : የወደፊት : ሥራችን :

(ጥናታችን) : አብዛኛውን : የኢትዮጵያን : ሕዝብ : ያገለግል : ዘንድ : ማተኮር : ያለበት : ገጠርንና : እዚያ : የሚገኙትን : ሰዎች : መሆን : አለበት ።”

እላይ : የተዘረዘረው : ቅደም : ተከተል : የወደፊት : የምርምር : ጽሑፎቻችን : የትኛውን : አቅጣጫ : መመልከት : እንዳለባቸው : ለምናደርገው : ውይይት : ይጠቅ መናል ። ፋኩልቲው : አብዛኛውን : ጊዜ : ኢትዮጵያን : በሚመለከት : ጉዳይ : ላይ : እንዲጸፍ : አድርጓል ። የምርምር : ጽሑፎችም : ብዛታቸው : በጣም : አነስተኛ : ስለ ነበረ : ቅደም : ተከተል : ማዘጋጀት : አላስፈለገም ።

የ፲፱፻፷፪ : ዓ : ም : ጽሑፎች : (እትማት) :

ባለፈው : ዓመት : ፋኩልቲው : በዚግሙንት : ፕላተር : ሊቀ : መንበርነት : አራት : የኢትዮጵያ : የሕግ : መጽሔቶችን : (በአማርኛና : በእንግሊዝኛ) : እትም : አውጥቷል ። በእነዚህ : መጽሔቶች : ውስጥ : ከወጡት : ከፍተኛ : ግምት : ከምሰጣቸው : ጽሑፎች : መካከል : የቢልልኝ : ማንደፍሮን : “የኅብረት : የሆኑ : የእርሻ : መሬቶች : ስለሚገኙባቸው : ቀበሌዎች : ሕዝብና : ስለፍትሐ : ብሔሩ : ሕግ :” የተሰኘውን : ነው ፤ ጁኛው : ቮልዩም : ቁጥር : ፩ ። ይህንንም : ጽሑፍ : በአጻጻፉ : የበሰለ ፤ እንደመጽሔቱ : ዋና : ዓላማ : በብዛት : ከኢትዮጵያ : የሕግ፣ሰዎች : የምንጠብቀው : አድርጌ : እመለከተዋለሁ ። ቢልልኝ : በአቀራረቡ : ጥንታዊ : የኅብረት : የሆኑ : የእርሻ : መሬቶች : በሚገኝባቸው : ቀበሌዎች : በሥራ : ላይ : የሚያውለን : የፍትሐ : ብሔሩን : ሕግ : እውነተኛና : ጠቃሚ : ያደርገዋል ። በተጨማሪም : በእነዚህ : ቀበሌዎች : የዕድገት : እቅዶች : በሥራ : ላይ : የሚውሉበትን : ዘዴና : የፍትሐ : ብሔርም : ሕግ : በትክክል : እንዲያገለግል : እንዳንድ : ሐሳቦችን : አቅርቧል ።

ፋኩልቲው : በተጨማሪ : አራት : መጻሕፍት : አትም : አውጥቷል ። አምስተኛውንም : ማሳተም : ሲጀምር : ሌሎች : ሦስት : ደግሞ : ወደ : ማተሚያ : ቤት : ለመላክ : በማዘጋጀት : ላይ : ነው ። ሁለቱ : የኢትዮጵያን : ሕግ : ለማወቅ : የሚረዱ : ናቸው ። እነኝህም : በፕሮፌሰር : ቸቼኖቪች : የተዘጋጀውን : ከውል : ውጭ : ስለሚደርስ : ሃላፊነትና : በፕሮፌሰር : ቫንደርሊንደን : ስለሰዎች : የተዘጋጁት : ናቸው ። በደክተር : ብርሃኔ : የተዘጋጀው : በኢትዮጵያ : ስለሚሰጥ : አስተዳደር : ጥሩ : የመግቢያ : ዝግጅት : ነው ። በዩዊንግ : የተዘጋጀው : የተጠቃለሉት : የአዲስ : አበባ : ሕጎች : (በአማርኛም : በእንግሊዝኛም) : የከተማውን : ዋና : ዋና : ሕጎች : ያሳያል ። በተጨማሪም : በጣም : ዝናን : ያተረፈውን : በፖልና : በክለፋም : የተደረሰውን : ስለኢትዮጵያ : ሕግ : መንግሥት : ነክ : ስለሆኑ : ሕጎች : ዕድገት : የሚገልጽ : በከፊል : ማሳተም : ጀምረናል ።

ለእትም : ከሚዘጋጁት : መጻሕፍት : መካከል : በጣም : ጠቃሚ : የሆነው : ከአንድ : ሺህ : ገጽ : በላይ : ሆኖ : በአማርኛም : በእንግሊዝኛም : የሚዘጋጀው : የተጠቃለሉት : የኢትዮጵያ : ሕጎች : ይገኝበታል ። ይህ : ዝግጅት : በእርግጥ : ፋኩልቲው : ለአገሪቱ : የሕግ : ሥነ : ጽሑፍ : ካበረከታቸው : ዋነኛው : ነው ። ምክንያቱም : ይህ : ዝግጅት : ከሃያ : አምስት : ዓመት : በላይ : በመጽሐፍ : ቅርጽ : ያልወጡትን : ሕጎች : አንድ : ላይ : በማድረግ : በጣም : ያረጁትን ፤ የተሻሩትን ፤ ያልተሻሩትን : በግልጽ : የሚያሳይ : የአዘጋጁ : መምሪያና : በተጨማሪም : ማውጫና : የሚያብራሩ : ማስታወሻዎችን : ያዘለ : ስለሆነ : ነው ።

ቤተ : መጻሕፍትና : የሕግ : መጻሕፍት : (ሰነዶች) :

ስድስት : ወር : ከቆየ : በኋላ : በቤተ : መጻሕፍት : ውስጥ : በኃላፊነት : የሚሠሩ ልንን : ሚስት : ቤን : ናታንን : አገኘን = ሚስት : ቤን : ናታን : የቤተ : መጻሕፍቱን : አስተዳደርና : በተለይም : ከጥቂት : ዓመታት : በኋላ : ለመጀመሪያ : ጊዜ : የሚደረገውን : የመጻሕፍት : መቁጠር : ተግባር : በጠነከረ : መንፈስና : በትጋት : አካሄደውታል = የአርካይቭ : ክፍላችንም : ክምችት : ሰነዶች : መጻሕፍትና : ልዩ : ልዩ : ጽሑፎችን : በማከል : ከፍ : አድርገንዋል = ዓመቱ : በሙሉ : ሳይቋረጥ : የፍርድ : ምርምር : ሥራችንም : በሚገባ : ሲካሄድ : ነበር =

የአፍሪካ : የሕግ : ዕድገት : ድርጅት =

የድርጅቱ : ዲሬክተር : ዶክተር : ቫንደር : ሊንደን : አዲስ : አበባን : ለመጨረሻ : ጊዜ : ለቀው : ሲሄዱ : በሳቸው : እግር : ተተክተው : በተባባሪ : ዲሬክተርነት : እንዲያገለግሉ : ቤልጅጋዊውን : ዶክተር : ቬሪሄልስትን : በማግኘታችን : ዕድለኞች : ነን = ድርጅቱ : በአፍሪካ : አገሮች : የወጡትን : ሕጎች : በማይክሮሬልም : (በልዩ : ዘዴ : በተነሳ : ፎቶግራፍ) አማካይነት : በመሰብሰብ : ላይ : ነው = ይህም : ተግባር : ድርጅቱን : እንደ : አንድ : የተለየ : የምርምር : ጣቢያ : ያስቆጥረዋል = ዶክተር : ቫንደርሊንደን : የዲሬክተርነት : ሥልጣናቸውን : እንደያዙ : በመቆየት : በብሩሴልስ : የሚካሄደውን : የማይክሮሬልም : ፎቶግራፍ : ይቆጣጠራሉ = ከዚህም : ሌላ : ከሁለተኛ : የዓለም : ጦርነት : ጀምሮ : እስከ : አሁን : ድረስ : ስለአፍሪካ : ሕግ : ጉዳይ : የተጻፉትን : ጽሑፎች : የሚገልጽ : (የሚያሳይ) : የመጽሐፍ : ዝርዝር : ከፍጻሜ : ያደርሳሉ =

የፋክልቲው : ጉብኝቶች =

ባለፈው : ዓመት : ውስጥ : ከዚህ : የሚከተሉት : ሰዎች : ጉብኝት : አድርገዋል = ከዛምቢያው : የኤቨሊን : ሆን : የጎልማሶች : ኮሌጅ : የሕግ : ክፍል : ኃላፊ : የሆኑት : ዊሊያም : ካፒሲቲኮ : (ኢ.ስኳ) ፤ ከታንዛንያ : የኒቨርሲቲ : ኮሌጅ : የሕግ : ፋክልቲ : ሚስተር : ሉታፒምዋ : ካቶና : ሚስተር : ፋዲ : ጀምስ ፤ የዛንዚባር : ጠቅላይ : ዳኛ : የተከበሩ : አስዶዲና : የታንዛንያ : ከፍተኛ : ፍርድ : ቤት : ሬጅስትራር : ሚስተር : አልማካሜ ፤ የብሩሴልስ : የኒቨርሲቲ : ፕሮፌሰር : ጄ. ሊስን ፤ የዓለም : አቀፍ : የሕግ : ድርጅት : የአፍሪካ : ፕሮግራም : ዲሬክተር : ሚስተር : ጆን : ብሬንብሪጅ ፤ በዛምቢያ : የኒቨርሲቲ : መምህር : የሆኑት : ሚስ : ዎኖላ : አዴሳናያ ፤ የዓለም : አቀፍ : የወጣት : አጥፊዎች : ፍርድ : ቤቶች : ማኅበርና : የዳኞች : ማኅበር : ፕሬዚዳንት : ሚስት : ሲ : ስፐርዲንና : የዩታ : የኒቨርሲቲ : ሕግ : ት/ቤት : ዲን : ፕሮፌሰር : ኤስ : ጄ : ትሩማን : ናቸው =

የገንዘብ : ጉዳይ =

ከረዥም : ጊዜ : እቅዳችን : ውስጥ : የዚህ : ዓመቱ : ጠቃሚ : ዜና : ከየኒቨርሲቲው : አስተዳደርና : ከፎርድ : በጎ : አድራጎት : ድርጅት : ጋር : ያደረግነው : ውይይት : ነው = በተለይም : ከፎርድ : በጎ : አድራጎት : ጋር : ያደረግነው : ውይይት : የገንዘብ : ዕርዳታ : ወደፊት : እንደሚቀጥል : ከፍ : ያለ : ተስፋ : አስገኝቷል = አሁን : ፋክልቲው : ሊያገኝ : የሚችለው : ዕርዳታ : ከዚህ : በፊት : ከነበረው : በጣም : መጠነኛ : ነው = ሆኖም : ይህ : መጠን : ማንም : ሰው : ይገኛል : ብሎ : ሊገምተው : ከሚችለው : በላይ : ነው = የተገኘውም : ገንዘብ : ለሁለት : ታላላቅ : ጉዳዮች : ጠቃሚ : ነው =

የመጀመሪያው ፡ መምህራን ፡ በመቅጠር ፡ በኩል ፡ ነው ። የውጭ ፡ አገር ፡ መምህራን ፡ እያነሱና ፡ የኢትዮጵያውያን ፡ መምህራን ፡ ቁጥር ፡ እየጨመረ ፡ በሚሄድበት ፡ ጊዜ ፡ በመካከሉ ፡ በጣም ፡ ጎብዝ ፡ የሆኑ ፡ የውጭ ፡ አገር ፡ መምህራን ፡ መቅጠር ፡ ያስችላል ። ሁለተኛው ፡ ደግሞ ፡ በምርምር ፡ ጽሑፎች ፡ ዝግጅት ፡ ነው ። በዚህ ፡ በኩል ፡ በፊት ፡ የነበረውን ፡ ደረጃ ፡ ሳንለቅ ፡ በተማሪዎች ፡ የምርምር ፡ ጽሑፍ ፡ ጸሐፊዎች ፡ እንገልገላለን ። አዳዲስ ፡ ምርጥ ፡ የሆኑ ፡ አርዕስቶችንም ፡ እናዘጋጃለን ።

ለልዩ ፡ ልዩ ፡ መሣሪያና ፡ ለቤተ ፡ መጻሕፍቱ ፡ የሚውል ፡ ገንዘብ ፡ የኤይድን ፡ ብድር ፡ በከፊል ፡ ለማግኘት ፡ ከዩኒቨርሲቲው ፡ አስተዳደር ፡ ጋር ፡ ውይይት ፡ (ስምምነት) ፡ አድርገን ፡ ጠቀም ፡ ያለ ፡ ገንዘብ ፡ እንደምናገኝ ፡ ተስፋ ፡ ተሰጥቶናል ። በመምህራንም ፡ በኩል ፡ ዕርዳታ ፡ እንደሚያደርጉልን ፡ ከካናዳ ፡ መንግሥትና ፡ ከጀርመን ፡ ትምህርታዊ ፡ ልውውጥ ፡ አገልግሎት ፡ ቃል ፡ አግኝተናል ። በተጨማሪም ፡ የቤልጅግ ፡ መንግሥት ፡ ከሦስት ፡ ዓመት ፡ በፊት ፡ የጀመረውን ፡ ለአፍሪካ ፡ ሕግ ፡ ዕድገት ፡ ድርጅታችን ፡ የሚያደርገውን ፡ ዕርዳታ ፡ እንዲቀጥል ፡ ጠይቀናል ። ይህም ፡ ዕርዳታ ፡ ለሌላ ፡ ሦስት ፡ ዓመታት ፡ እንደሚቀጥል ፡ ጽኑ ፡ እምነት ፡ አለን ።

ባለፉት ፡ ዓመታት ፡ ከውጭ ፡ ያገኘነው ፡ ዕርዳታ ፡ የኢትዮጵያ ፡ መንግሥት ፡ ለዩኒቨርሲቲው ፡ ከደለደለው ፡ ውስጥ ፡ የደረሰንን ፡ ጠቃሚ ፡ ድርሻ ፡ ሊሰውረው ፡ አይገባም ። ፋክልቲው ፡ ያለዚህ ፡ ዕርዳታ ፡ ተግባሩን ፡ ሊያካሄድ ፡ አይችልም ። ከዚህም ፡ በላይ ፡ ደግሞ ፡ ከውጭ ፡ የምናገኘው ፡ ዕርዳታዎች ፡ መጠን ፡ የሚመሠረተው ፡ ከአገር ፡ ውስጥ ፡ በምናገኘው ፡ በቂ ፡ የሆነ ፡ የገንዘብ ፡ ድጋፍ ፡ ነው ። በዚህ ፡ አንጻር ፡ ከዩኒቨርሲቲው ፡ የምናገኘው ፡ ባጀት ፡ በቂ ፡ አይደለም ፡ ለማለት ፡ አይቻልም ።

ይህም ፡ ባጀት ፡ ጠቃሚነቱ ፡ በእርግጥ ፡ የሚታየው ፡ የማስተማሪያ ፡ የምርምር ፡ ጽሑፎች ፡ በተከታታይ ፡ እንዲወጡ ፡ ለሚያስችሉት ፡ ለቢሮ ፡ ጸሐፊዎች ፡ ወጪ ፡ በቂ ፡ በመሆኑ ፡ ነው ። በሌላ ፡ አንጻር ፡ ሲታይ ፡ ግን ፡ የሚገኘው ፡ ባጀት ፡ ከፍ ፡ ማለት ፡ አለበት ። በተለይም ፡ የተማሪዎችን ፡ የምርምር ፡ ጽሑፍና ፡ በከፍተኛ ፡ ደረጃ ፡ የሚያገለግሉትን ፡ የመምህራን ፡ ወጪ ፡ ይችላል ፡ የነበረውን ፡ አሁን ፡ እየመነመነ ፡ የሚሄደውን ፡ የውጭ ፡ ዕርዳታ ፡ መተካት ፡ አለበት ።

የወደፊት ፡ እቅዳችን ።

ከፎርድ ፡ በጎ ፡ አድራጎት ፡ የተደረገልን ፡ ዕርዳታ ፡ የሕግ ፡ ኢንስቲትዩትና ፡ የሌክሲኮን ፡ ፕሮጀክትን ፡ እንድንጀምር ፡ አስችሎናል ። ተትቶ ፡ የነበረውን ፡ የሌክሲኮን ፡ ፕሮጀክት ፡ እንደገና ፡ በ፲፱፻፳፪ ፡ ዓ. ም. ጀምረናል ። ይህም ፡ ፕሮጀክት ፡ የሕግ ፡ ኢንስቲትዩት ፡ ጠቃሚ ፡ ክፍል ፡ ሊሆን ፡ እንደሚችል ፡ ገምተናል ። የአማርኛ ፡ የሕግ ፡ ቃላት ፡ ዝግጅት ፡ በተፋጠነ ፡ ሁኔታ ፡ በመካሄድ ፡ ላይ ፡ ነው ። ሆኖም ፡ ይህ ፡ የተፋጠነ ፡ እርምጃ ፡ የተዘባረቀ ፡ ሁኔታ ፡ ፈጥሯል ። አንድን ፡ የሕግ ፡ ሀሳብ ፡ ያዘለ ፡ ቃል ፡ ለመተርጎም ፡ አስፈላጊ ፡ ያልሆኑ ፡ ብዙ ፡ የሐረግ ፡ ትርጉሞች ፡ ተፈጥረዋል ። ዳኞችም ፤ የሕግ ፡ አማካሪዎችም ፡ ሆኑ ፡ ጠበቆች ፡ ሁሉም ፡ የአማርኛ ፡ የሕግ ፡ ቋንቋ ፡ እንዲበለጽግና ፡ ጥሩ ፡ መግባቢያ ፡ እንዲሆን ፡ የምናደርገውን ፡ ጥረት ፡ ይደግፋሉ ።

በተጨማሪም ፡ ኒዮርክ ፡ ከሚገኘው ፡ “የሕግ ፡ ትምህርት ፡ ለሙያ ፡ ግዴታ ፡” ከተሰኘው ፡ ድርጅት ፡ ለድሆች ፡ በሕግ ፡ በኩል ፡ ዕርዳታ ፡ እንዲደረግላቸው ፡ ዕርዳታ ፡ ለመስጠት ፡ ቃል ፡ ገብቶልናል ። ከአሜሪካን ፡ ውጭ ፡ ለሕግ ፡ ት/ቤት ፡ ዕርዳታ ፡

ይህ : አሁን : ለኛ : የተደረገው : ብቻ : ነው ። ይህም : ፕሮግራም : ጠቃሚ : ትምህርት : የመቅሰሚያ : ዘዴ : ሆኖ : ለማገልገል : እንደሚችል : እናምናለን ። ከዳኞችና : ከሕግ : ባለሥልጣኖች : ጋር : በመተባበር : ለድሆች : መጠነኛ : የሆነ : በሕግ : በኩል : ዕርዳታ : ለመጀመር : ዝግጅት : አድርገናል ።

ከውጭ : ለጋሶች : ያገኘነው : ዕርዳታ : ኢትዮጵያ : ውስጥ : የሚያስፈልጉትን : አዳዲስ : እቅዶች : እንዳስጀመረ : ግልጽ : ነው ። ሆኖም : አሁን : የዕርዳታው : መጠን : ዝቅ : እያለ : ስለሚሄድ : የዕቅዶቻችንን : ጠቃሚነት : እንደገና : ከመረመርን : በኋላ : ጥረታችንን : አስተባብረን : የወደፊቱን : እቅድ : ማዘጋጀት : አለብን : ይህንንም : ለማድረግ : ምሩቆቻችን : ችሎታና : ከፍ : ያለ : ምኞት : ያላቸው : እንዲሆኑ : ማቀድ : አለብን : ስለዚህ : በመምህራኖቻችንና : በተማሪዎቻችን : ዘንድ : የቆየውን : የታታሪ : ሠራተኛነት : ስሜትና : አንድን : ጉዳይ : ከግብ : የማድረስ : መንፈስ : እንዲጠነክር : እንጂ : እንዲላላ : ማድረግ : የለብንም ።